

Ljudska PRAVICA

"LJUDSKA PRAVICA"
USTANOVLJENA 1. OKTOBRA
1944 - MED NARODNOOSVO-
BODILNO BOJBO JE IZHA-
JALA KOT 14-DNEVNIK IN
TEDNIK - OD OSVOBODITVE
DO 1. JULJA 1953 KOT DNEV-
NIK. NATO PA KOT TEDNIK
- OD 1. JUNJA 1953 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI S "BORBO".

IZJAVA EDVARDA KARDELJA OB 40-LETNICI OKTOBRSE REVOLUCIJE

Praznik prijateljstva med narodi Sovjetske zveze in Jugoslavije

Slovesen sprejem naše delegacije na železniški postaji »Kijevska« v Moskvi

Moskva, 5. nov. (Tanjug) V Moskvo je danes prispela jugoslovanska partijsko-državna delegacija, ki bo tu prisostvovala proslavi 40. obletnice Velike oktobrske socialistične revolucije. V delegaciji so Edvard Kardelj, Aleksander Ranković, Lazar Koliševski, Veljko Vlahović, Uglješa Danilović in Veljko Mićunović.

Na železniški postaji »Kijevska«, ki je bila svečano okrašena z jugoslovanskimi in sovjetskimi zastavami, so jugoslovansko delegacijo sprejeli član prezidija CK KPSZ in prvi namestnik predsednika vlade Anastas Mikojan, član prezidija CK KPSZ Mihail Suslov, namestnik sovjetskega zunanjega ministra Patolčev in Firjubin, maršal Sovjetske zveze Konjev, člani vlade Hrumičov, Zasljadko, Stroklin, Bečev in Zotov ter drugi sovjetski funkcionarji. Sprejemu na moskovski železniški postaji so prisostvovali tudi predstavniki diplomatskega zbora ter osebje jugoslovanskega veleposlaništva v Moskvi.

Potem ko je vojaška godba odigrala jugoslovansko in sovjetsko himno, je podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Edvard Kardelj v spremstvu prvega namestnika predsednika ministrskega sveta ZSSR Mikojana pregledal četo gardistov, ki je bila postrojena v čast jugoslovanske delegacije. Člani jugoslovanske delegacije so se potem pozdravili s funkcionarji vlade in KPSZ, ki so prisostvovali sprejemu, kakor tudi s predstavniki diplomatskega zbora.

Podpredsednik Kardelj je nato nagovoril navzoče z naslednjimi besedami:

»Dragi tovariši, državljani, državljankе Moskve, v imenu partijsko-državne delegacije Federativne ljudske republike Jugoslavije, ki se je z največjim zadovoljstvom odzvala prijateljskemu povabilu Centralnega komiteja KP SZ in sovjetske vlade, naj se v Moskvi udeležijo proslave 40. obletnice Velike oktobrske revolucije, vam želim sporočiti najprijetnejše in najtoplejšje pozdrave jugoslovanskih narodov.

V velikih dneh Oktobrske revolucije so delovni ljudje Jugoslavije občutili boj putilovcev, rdečih mornarjev, delavcev »Krasne presne« kot svoj boj za boljše življenje, za nacionalno in socialno osvoboditev.

Besede velikega Lenina so odjeknile do mest in vasi naše domovine, kajti te besede, besede socializma, resnice in boja za lepšo bodočnost delovnih ljudi ter vseh zatiranih in izkoriščanih, niso imele meje.

Prav tako smo v hudih dneh leta 1941, ko se je bil na frontah sovjetske armade srdit boj, ta boj doimeli kot naš boj. Velikostni herojski boj sovjetske armade in vsega sovjetskega naroda so spremljali boji okrog Beograda ter širom po Jugoslaviji, ki jih je bila naša Narodnoosvobodilna vojska pod vodstvom Komunistične partije Jugoslavije. Naš boj se je zli z vašim, ker smo ga bili za iste ideale.

Danes, ko vl. državljani Moskve in narodi Sovjetske zveze, s svojo slavno Komunistično partijo na čelu praznujete 40. obletnico Velike oktobrske revolucije

Nesreča na moskovskem letališču

Na proslavo obletnice Oktobrske revolucije je prispela v Moskvo z letalom tudi partijska in vladna delegacija Romunije pod vodstvom predsednika vlade Chiva Stoice. Ob pristajanju na moskovskem letališču in je bilo letalo poškodovano in je v nesreči izgubil življenje član delegacije, kandidat za člana Politbiroja in sekretar CK Romunske delavske partije Preoteasa. Ubili so bili tudi trije člani posadke. Ostali člani delegacije so bili huje in laže ranjeni, v splošnem pa je njihovo zdravstveno stanje zadovoljivo.

VREMENSKA NAPOVED

za sredo, 6. novembra
Pretežno oblačno, nato oblačno s padavinami, ki bodo močnejše v zahodnih predelih. Temperatura ponoči med 8 in 12, podnevi od 15 stopinj C.

tijskih voditeljev z avtomobili odpeljali v svojo rezidenco.

Jugoslovanska delegacija je danes položila venec na mavzolej s posvetilom »Ob 40. obletnici Oktobrske revolucije velikemu Leninu - Zveza komunistov Jugoslavije in Zvezni izvršni svet FLR«. Člani jugoslovanske delegacije so si potem ogledali mavzolej, nato pa so obiskali grobove sovjetskih državnih funkcionarjev in starih revolucionarjev med kremelskimi zidovi in mavzolejem.

z velikimi uspehi v socialistični izgradnji, bi rad poudaril, da je to tudi praznik naših narodov, ki z uspehom gradijo socialistične družbene odnose. To je tudi praznik prijateljstva med našima dvema socialističnima deželama, med narodi Sovjetske zveze in Jugoslavije. To je praznik miru in miroljubnega sodelovanja med narodi sploh.

Naša delegacija - kakor tudi vsi naši delovni ljudje - želi vsem vam, sovjetskim delovnim ljudem, nadaljnje uspehe v izgradnji socializma in komunizma, v boju za mir in mednarodno sodelovanje in vam čestita k bližnjemu prazniku - 40. obletnici Velike oktobrske revolucije.

Potem ko jim je četa gardistov izkazala čast, so se člani jugoslovanske delegacije v spremstvu sovjetskih državnih in par-

Program proslave

Moskva, 5. nov. (Tanjug). V Moskvi se bo jutri začela proslava 40. obletnice Velike oktobrske revolucije, ki ji prisostvuje veliko število tujih delegacij. Proslava se bo začela z zasedanjem Vrhovnega sovjeta ZSSR. Na zasedanju bo govoril prvi sekretar CK KPSZ Hruščev, voditelj tujih delegacij pa bodo imeli pozdravne govore. V četrtek bo na Rdečem trgu vojaška parada, na kateri bo govoril sovjetski obrambni minister Malinovski. Kakor menijo, bodo na paradi prikazali nove pridobitve sovjetske vojaške tehnike. Naslednjega dne bo v Moskvi bogat kulturno-umetniški program. Dne 7., 8. in 9. novembra bo praznovanje po vsej Sovjetski zvezi.

NOVI PREDSEDNIKI OBČIN V LJUBLJANSKEM OKRAJU

Ljubljana, 5. nov. Kakor drugod po Sloveniji, so bile danes tudi v vseh 28 občinah ljubljanskega okraja prve redne seje novih občinskih ljudskih odborov. Na teh sejah so izvolili nove predsednike občinskih odborov.

V občini Borovnica je bil izvoljen dosedanji predsednik Janez Cerin; tudi v občini Cerknica so izbrali dosedanega pred-

»Prisežem, da bom delal z vsemi svojimi močmi za zgraditev socializma, za napredek občine, Ljudske republike Slovenije in Federativne ljudske republike Jugoslavije«

PRVE SEJE NOVOIZVOLJENIH OBČINSKIH LJUDSKIH ODBOROV V SLOVENIJI

Izvoljeni predsedniki občin in novi okrajni ljudski odbori

Včeraj so se po vsej Sloveniji konstituirali novi občinski ljudski odbori z zaprtega odbornikov. Odborniki so nato na ločenih sejah volili predsednike občinskih zborov ter predsednike zborov proizvajalcev, naka so na skupnih sejah izvolili še nove predsednike občinskih ljudskih odborov. Razen tega so izvolili tudi komisije za pripravo predloga o spremembi statuta občin povsod tam, kjer niso takega predloga uspeli pripraviti že za včerajšnjo sejo. Na posebnih sejah občinskih zborov in zborov proizvajalcev pa so izvolili še odbornike za nove okrajne zbornice ter zbornice proizvajalcev.

sednika Jožeta Teliča. Predsedniške posle v občini Dobropolje bo še vnaprej opravljal Marjan Miklič; v občini Dobrova pri Ljubljani so se odborniki odločili za starega predsednika Staneta Vrhovca, v občini Domžale pa bo predsedniške posle prevzel Franc Habjan. V občini Grosuplje bo predsednik Anton Janežič, v Ivančni gorici Stanišlav Keber, v Kamniku Janko Albreht in v Kočevju Janez Rig-

ler. Novi predsednik v občini Velike Lašče bo Alojz Pečnik, v Litiji Stanko Pungercar, v občini Ljubljana-Center pa dr. Stefan Soba. Predsednik občine Črnuče bo še naprej Peter Lešnjak, občine Moste Ciril Fain, v Polju Leopold Maček, na Rudniku France Sitar, v Sentvidu Franc Pitan, v Šiški Marjan Jenko in na Viču Ignacij Volč. V logaški občini bo predsedniške posle še naprej opravljal Anton Petkovšek, medtem ko je bil v občini Loška dolina za novega predsednika izvoljen Jože Mlakar. V občini Medvode so zopet izbrali Franca Mravljeta, prav tako so se za dosedanjega predsednika Ivana Vidaliča odločili v Megli, v Moravčah pa za Martina Klopčiča. V občini Sodražica bo predsednik Danilo Samsa, v občini Vrhnika Janez Brnčič, v občini Ribnica Stane Ilc in v občini Bežigrad Stane Koman.

Tako torej je 679 občinskih odborov na današnjih prvih sejah občinskih ljudskih odborov izvolilo 28 novih predsednikov občinskih ljudskih odborov. Na teh sejah so izbrali tudi 60 odbornikov za okrajni zbor.

Šestdeset predstavnikov za okrajni zbor proizvajalcev je v ljubljanskem okraju volilo skupno 533 odbornikov posameznih občinskih zborov proizvajalcev. Od tega so izvolili 54 odbornikov za prvo skupino industrije in obrti in 6 odbornikov v kmetijski skupini.

POTEK VOLITEV V OBČINSKIH ODBORIH GORENJSKE

Kranj, 5. nov. Tudi na Gorenjskem so imeli danes občinski ljudski odbori svoje prve seje. Na Jesenicah so bile seje dopoldne sicer ločeno po posameznih zborih in nato še skupna seja

obeh zborov. Seje so se udeležili vsi izvoljeni odborniki ter ljudski poslanci Franc Popit, dr. Miha Potočnik in Mirko Zlatnar. Po izvolitvi verifikacijske komisije za odobritev mandatov so odborniki zaprili, nato pa izvolili vodje sej za posamezne zbornice. Današnje seje občinskega zbora je vodil najstarejši odbornik tovariš Jakob Lavšegar, zbor proizvajalcev pa tov. Vinko Ulcar. Na skupni seji obeh zborov so najprej izvolili predsednika občinskega ljudskega odbora. Ker je kandidacijska komisija predlagala dva kandidata, so s tajnim glasovanjem izvolili za predsednika občinskega ljudskega odbora Jesenice tov. Franca Trevena, deželovodja Valjane na Javorniku. Potem so volili še odbornike v Okrajni ljudski odbor Kranj, in sicer na ločenih sejah. Iz občinskega zbora so izvolili v okrajni zbor 10 odbornikov, v zbor proizvajalcev pa 14.

V Kranju, Trzinu in Skofljah so imeli seje dopoldne, v ostalih občinah pa dopoldne. Na Bledu so izvolili za predsednika tov. Jožeta Kapusa. V Kranju je bila seja dopoldne. Najprej so imeli ločeni seje, na katerih so izvolili verifikacijske mandate, nato pa so odborniki zaprili. Na skupni seji obeh zborov, ki jo je vodil najstarejši odbornik tovariš Franc Mohar, so izvolili v javnim glasovanjem za predsednika novega občinskega ljudskega odbora dosedanjega predsednika tov. Vinka Hafnerja, za podpredsednika pa Aclja Puharja. Nato so izvolili še nekaj komisij, med njimi tudi komisijo za pripravo predloga programa dela novega ljudskega odbora. V Okrajni ljudski odbor Kranj so izvolili 16 odbornikov, v zbor proizvajalcev pa 19 odbornikov.

(Nadaljevanje na 2. strani).

PRVO ZASEDANJE ETIOPSKEGA SPODNJEGA DOMA

Prvikrat v zgodovini

Haile Selasie je v svojem govoru poudaril pomen obiska predsednika Tita v Etiopiji in željo po razširitvi medsebojnega gospodarskega sodelovanja

Adis Abeba, 5. nov. (Tanjug). Cesar Haile Selasie je začel 2. novembra v Adis Abebi prvo zasedanje etiopskega Spodnjega doma, izvoljenega na prvih parlamentarnih volitvah, ki so bile oktobra v Etiopiji. V govoru, ki ga je imel ob tej priložnosti, se je dotaknil najvažnejših zunanje in notranjepolitičnih vprašanj Etiopije. V prvem delu svojega govora je obrazložil uspehe dežele v gospodarskem in prosvetnem razvoju. Nato je govoril o odnosih Etiopije z drugimi državami, pri čemer je poudaril nadaljnje širše sodelovanje z Jugoslavijo. Opozoril je na jugoslovansko-etiopsko prijateljstvo ter posebej govoril o velikem pomenu obiska predsednika republike Tita v Etiopiji. Prvikrat v zgodovini tega naroda je tedaj prišel na uradni obisk v Etiopijo voditelj tuje

države. Cesar Haile Selasie je poudaril, da sta s predsednikom Titom obravnavala vprašanja, ki zanimajo obe deželi, in podčrtal željo narodov obeh dežel, da si še nadalje prizadevajo ohraniti mir na svetu.

Cesar Haile Selasie je govoril tudi o nedavnem obisku podpredsednika Zveznega izvršnega sveta Svetozarja Vukmanovića in članov jugoslovanske gospodarske delegacije v Etiopiji. Tedaj je prišla do izraza obojestransko želja, da bi razširili medsebojno sodelovanje, zlasti na gospodarskem področju. To jasno potrjuje tudi sporazum, ki so ga dosegli predstavniki obeh dežel, da bo podjetje iz Jugoslavije pod ugodnimi pogoji zgradilo pristanišče Asab, ki bo velikega pomena za Etiopijo.

Čestitki predsednika Tita

Beograd, 5. nov. (Tanjug). - Predsednik republike Josip Broz Tito je poslal Dželalu Bajaru brzojavno čestitko ob ponovni izvolitvi za predsednika republike Turčije.

Predsednik Tito je poslal tudi brzojavko Isaku Ben Zwiju in mu čestital k ponovni izvolitvi za predsednika Izraela.

Politični odbor za razorožitev danes nadaljuje debato, od katere pričakujejo razjasnitve dokaj nejasnega stanja, ki je nastalo sprito zahtev zahodnih držav, naj bi dali pri glasovanju prednost njihovi resoluciji in odpora drugih delegacij proti takšni proceduri ter sprito poskusov nekaterih drugih dežel, da bi dosegli sporazum.

ELEMENTI ZA SPORAZUM

vsebovani v jugoslovanskem osnutku resolucije, bodo v bližnji prihodnosti koristili kot stopnica na poti k splošnemu sporazumu o razorožitvi

New York, 5. nov. (Tanjug). »Jugoslavija meni, da je splošno soglasje o kateremkoli predlogu konkretnih ukrepov na področju razorožitve bistven pogoj za dejanski napredek.« To je sinoči izjavil Srdja Prica v političnem odboru med debato o razorožitvi. Jugoslovanski delegat je bil eden izmed 18 govornikov doslej najživahnejšega dneva v političnem odboru, kjer se delegacije naposled izrekajo o osnutkih desetih predloženih resolucij.

Srdja Prica je najprej poudaril, da je povsem umestno vprašanje, ali bi bilo v sedanjih pogojih glasovanje o kateremkoli osnutku resolucij sploh koristno. Ko je govoril o predlogih o spremembi sestave organa OZN za razorožitev, je rekel, da je jugoslovanska delegacija že izjavila, da podpira indijski osnutek resolucije o razširitvi komisije OZN za razorožitev in njegovega ožjega odbora. Tudi eden izmed sovjetskih osnutkov resolucije teži za spremembo v sestavi organa Združenih narodov za razorožitev, tako da bi upostavili stalno komisijo za razorožitev, katere cilj bi bil, da zagotovi obravnavanje tega vprašanja na trajnejši in širši podlagi. Tej ideji je treba tudi v prihodnje posvečati dolžno pozornost. Vendar pa se je treba vprašati, ali bi mogli v sedanjem položaju doseči napredek na bolj praktičen način, tako da bi razširili razorožitveno komisijo OZN in njen ožji odbor, kakor predlaga indijska resolucija, hkrati pa omogočili, da bi Generalno skupščino sklicali na posebno zasedanje, na katerem bi obravnavali vprašanje razorožitve.

O govoru sovjetskega predstavnika je Srdja Prica rekel, da je to še en dokaz, da je tudi sama možnost nadaljevanja pogajanj o razorožitvi odvisna od tega, ali bodo kaj ukrenili, da se sestava članstva organa ZN za razorožitev postavi na ustrezno podlago. Potem je Srdja Prica govoril o zahtevi, naj bi dali osnutku re-

možnosti, na katere opozarjajo predlogi nekaterih dežel?«

V pojasnilo stališča jugoslovanske delegacije v tem vprašanju se je Srdja Prica skliceval na besede veterana v delu za razorožitev Juleasa Mocha, ki se je odlikoval s svojim prizadevanjem, da bi dosegli pomirljivost v komisiji za razorožitev. »Menim, da je zmerom zgrešeno forsirati zmago takrat, kadar prav dobro vemo, da to ne more roditi nobene koristi, ker je za napredek potrebna enodušnost,« je rekel Srdja Prica. Jugoslovanska delegacija nikoli ni presojala svojega osnutka v resoluciji v luči glasov, ki jih bo dobil. Osnutek resolucije je bil predložen obema stranema na pogajanjih o razorožitvi. Jugoslovanska delegacija želi z njim doseči obojestransko koncesijo. Zato meni, da bi lahko jugoslovanski osnutek resolucije dosegel svoj cilj samo, če bi dobil splošno podporo tega odbora in Generalne skupščine in če bi ga sprejeli obe strani. Zato pa ta predlog vsaj za zdaj še ni vzbudil dovolj razumevanja pri državah, ki so predvsem odgovorne za razorožitev. Jugoslovanska delegacija je prepričana, da bodo elementi za sporazum, vsebovani v njenem osnutku resolucije, ne glede na to, ali bo sprejet ali ne, v bližnji prihodnosti koristili kot stopnica na poti k splošnemu sporazumu o razorožitvi.

Kaj bi mogli doseči, če bi nadaljevali to pot? »Mar želimo še bolj otežiti premagovanje mrtve točke, na kateri smo se znašli po londonskih razgovorih ožjega odbora komisije za razorožitev?« je vprašal Srdja Prica. »Mar želimo že vnaprej izključiti vse

Pred večerom obletnice Oktobrske revolucije

MARIBOR PROSLAVLJA

V številnih mariborskih tovarnah, ustanovah in šolah in na posameznih terenih so že priredili slavnostne proslave ob 40-letnici Oktobrske revolucije, včeraj in danes pa so bila večja zborovanja v tezenski avtomobilski tovarni, mariborski livarni in mariborski tekstilni tovarni. Na proslavi v podjetju Hidromontaža so sodelovali člani gledališča. Osrednja mariborska proslava obletnice Oktobra bo danes v unionski dvorani.

»SOVRAZNIKI« GORKEGA V CELJSKEM GLEDALIŠČU

Danes zvečer bo v veliki unionski dvorani v Celju slavnostna akademija s kulturnim

8 proslave v Domu Maksa Perca v Ljubljani

sporedom v počastitev 40. obletnice Oktobrske revolucije. Akademijo prireja Občinski odbor Socialistične zveze. Slovensko ljudsko gledališče v Celju pa je pripravilo za soboto slavnostno predstavo v počastitev 40. obletnice Oktobrske revolucije, premiero Maksima Gorkega drame »Sovražniki«.

NA JESENICAH JE GOVORIL TOV. FRANCE KLOPČIČ

V dvorani Delavskega doma na Jesenicah je govoril o Oktobrski revoluciji tov. France Klopčič. Razen predavanja je pripravila Svoboda Jesenice tudi proslavo, ki je bila sinoči in na kateri so izvajali kulturni program. Danes zvečer bo priredilo Mestno gledališče slavnostno predstavo Gorkega »Mati«.

LEPA PROSLAVA V DOMU MAKSA PERCA

V Domu Maksa Perca v Ljubljani so s slavnostno akademijo proslavili 40-letnico Oktobrske revolucije kolektivi CZP »Ljudske pravice«, Državnega sekretariata za notranje zadeve, pravosodnih ustanov in Kartonažne tovarne.

O pomenu Oktobrske revolucije je govoril direktor CZP »Ljudske pravice« Lev Modic. Združeni orkester omenjenih kolektivov je zaigral Učakarjevo Partizansko uverturo in Brahmsov Ogrski ples. Invalidski pevski zbor pa je zapel nekaj partizanskih pesmi. Na slavnostni akademiji sta sodelovala tudi Stane Sever in Janez Rohaček, ki sta recitala odlomke iz del revolucionarnih pesnikov A. Bloka in Majakovskega.

VČERAJ SO BILI IZVOLJENI NOVI PREDSEDNIKI OBČIN

(Nadaljevanje s 1. strani)

90 ČLANOV OBČINSKIH LJUDSKIH ODBOROV V ZBORIH OLO NOVA GORICA

Nova Gorica, 5. nov. — Dopoldne so se tudi v goriskem okraju sešli na svojo prvo sejo občinski ljudski odbori, razen odborov v Bovcu, ki so zasedali popoldne. Na ločenih sejah obeh zborov so novozvoljeni odborniki najprej zaprisegli, nato pa na skupnih sejah izvolili komisije za dopolnitev občinskih statutov, dalje člane prihodnjega okrajnega ljudskega odbora ter slednjič izvolili predsednike občinskih ljudskih odborov ter obeh zborov.

Vseh 12 ljudskih odborov je v bodoči OLO izvolilo 90 svojih članov; 50 v okrajni zbor ter 40 odbornikov v zbor proizvajalcev. V novem okrajnem zboru proizvajalcev bo industrijo, obrt in trgovino zastopalo 31, kmetijstvo pa 9 odbornikov. Med drugimi so bili izvoljeni v Ajdovščini inž. Karmelo Budihna, predsednik bivšega OLO, v Novi Gorici predsednik okrajnega odbora SZDL Tine Remškar, v Sempetru Milo Vižintin, tajnik okrajnega odbora SZDL, ki so ga izbrali tudi za predsednika občinskega zbora, ter naposled v Tolminu dosednji podpredsednik OLO Franc Skok. Novi okrajni ljudski odbor se bo sešel na svojo prvo sejo sredi novembra.

Za predsednike novih občinskih ljudskih odborov so bili izvoljeni: v Ajdovščini Slavko Jez, Novi Gorici Ludvik Gabričič, Tolminu Ciril Kos, Sempetru pri Gorici Franc Pajntar, Komnu na Krasu Franc Bandelj, Vipavi Just Andlovec, Cerknem Stanko Modnik, Dobrovem v Brdih Franc Maraz, Kanalu ob Soči Janko Kralj, Idriji Lado Božič, Kobarižu Ivan Kurinčič in v Bovecu Dušan Kenda.

KONSTITUIRANJE NOVIH OBČINSKIH LJUDSKIH ODBOROV V KOPRSKEM OKRAJU

Koper, 5. nov. Danes dopoldne so se v vseh devetih občinah koprškega okraja zbrali na prvo

sejo novi odborniki občinskega zbora in zbora proizvajalcev. Po dnevnem redu so najprej verificirali mandate, nato pa so na občinskih sejah zaprisegli. Na skupnih sejah pa so za tem izvolili predsednike občin in predsednike občinskih zborov. V občini Koper so izvolili za novega predsednika občine Mirka Jelerčiča, v občini Ptivka — Mirka Zakrajčiča, v občini Hrpolje-Kozina — Antona Ovčariča, v občini Divača — Janka Valentiniča in v občini Postojna — Jožeta Bašo.

Razen tega so na današnjih sejah odborniki obeh občinskih zborov tudi izvolili nov okrajni odbor, ki šteje za koprski okraj 108 okrajnih odbornikov, in sicer 60 v okrajnem zboru in 48 v okrajnem zboru proizvajalcev. Okrajni zbor proizvajalcev sestavlja 37 odbornikov iz skupine industrije, trgovine, prometa in obrti in 11 odbornikov iz kmetijske skupine. V okrajni ljudski odbor so med drugim izvolili tudi okrajnega sekretarja ZVK Alberta Jakopiča.

KORISTNA POBUDA TEZENČANOV

Maribor, 5. nov. — Po zaprisegah ter izvolitvi komisij in predsednikov posameznih zborov na ločenih sejah, so člani novih ljudskih odborov mariborskih mestnih občin Center, Tezno, Tabor in Košaki na današnjih prvih skupnih sejah obeh zborov znova izvolili za občinske predsednike Janka Markiča, Jožeta Kunterja, Franca Ranta in Jožeta Globačnika. Takoj zatem so ljudski odborniki na posebnih ločenih sejah obeh zborov izbrali iz svoje srede skupaj 31 članov zbora proizvajalcev in 19 članov okrajnega zbora novega ljudskega odbora mariborskega okraja.

Na teznem so odborniki med drugim načeli vprašanje, ki menja zadeva občinske ljudske odborne naplohe. Tako kot se mnogo kje drugod so namreč v tej mariborski komuni našli med člani zborov približno 1/3 novih odbornikov. Zato ni čudno, da

OB UKINITVI OBRTNIH PRODAJNO-NABAVNIH ZADRUG V LJUBLJANSKIH MESTNIH OBČINAH

KONEC »SKRBNŠTVA« za obrt in zadrugištvo

Ljubljana, 5. nov. — Na današnjih sejah novih občinskih ljudskih odborov so ljudski odborniki posameznih mestnih občin sprejeli sklep o razpustitvi obrtno-prodajnih nabavnih zadrug (OPNZ). Že daljš čas je bilo čutili, da te zadrug nimajo nič skupnega s pospeševanjem obrtništvu, konkurenco in pridelavanjem za znižanje cen. Zato prikažejo, da bodo v kratkem sprejeli odloke o njihovi ukinitvi v vseh ljubljanskih okrajih, kjer je skupno 22 zadrug in tudi širom po Sloveniji, kjer so še štiri.

Te zadrug so poslovala tako rekoč nelegalno, ker niso izpolnjevale določil naše zakonodaje. Njihovo delovanje je imelo svoj pomen v času prvotnih planovskih gospodarstev, sedaj pa je naša trgovina že na taki stopnji, da lahko zadovolji tudi vse potrebe obrti.

Obrtno prodajno nabavne zadrug v svojem delu tudi niso sledile družni misli in so onemogočale zlasti procvet drobnih proizvajalcev. V teh zadrugah so si zagotavljali vodilna mesta bivši obrtniki, ki so uveljavljali svojo privatno kapitalistično miselnost in v teh navidezno socialističnih gospodarskih organizacijah. Za svoje posredovanje pri trgovanju so si znali zagotoviti visoke mesečne prejemke od

50.000 do 60.000 dinarjev. Prav zaradi velike vloge privatnih obrtnikov so te zadrug pomagale do izrednih dobičkov številnim drugim privatnim obrtnikom na račun socialistične obrti, ki so je OPNZ ovirale pri njenem razvoju. Te zadrug so bile tudi povsem nepomembne za raven naše uslužnostne obrti. Da so se največ ukvarjale s trgovino in posredovanjem, najbolj zgovorno potrjuje podatki, iz katerih je razvidno, da so imele OPNZ leta 1950 pri 10.400 članih okrog 900 milijonov letnega prometa, lani pa pri mnogo manjšem številu članstva ostalo jih je le še 6000, nad 2 milijardi dinarjev. Po likvidaciji teh zadrug bodo njihova sredstva alej ko prej služila svojemu namenu.

Kulturne VESTI

ZBORNİK O NARODNIH HEROJIH

Pri beograjski založbi »Omladina« v knjižni zbirki »Ideali« bo ta mesec izšel »Zbornik o narodnih herojih Jugoslavije«. Knjigo so tri leta pripravljali znani beograjski novinarji in publicisti, predgovor pa ji je napisal predsednik Zveze borbev Jugoslavije Aleksander Ranković. »Zbornik« vsebuje izčrpne biografske podatke o 1305 narodnih herojih, izmed katerih jih je 894 padlo. Poleg podatkov, ki so jih avtorji knjige našli pri sorodnikih in prijateljih padlih herojev, je pečina faktografskih elementov iz Arhiva CK ZKJ, Kabineta predsednika Republike, Vojno zgodovinskega inštituta in drugih ustanov.

JUGOSLOVANSKI LIKOVNI UMETNIKI V TUJINI

Soet za likopne razstave pri Komistiji za kulturne stike s tujino je včeraj na zasedanju v Beogradu razpravljala o sodelovanju jugoslovanskih umetnikov na mednarodnih biennialih. O sodelovanju na 11. biennialu v Aleksandriji in na 29. biennialu v Benetkah so razpravljali člani Soeta Boris Vižintin, direktor Galerije na Reki, Radenko Mišević, slikar iz Sarajeva, Zoran Kržišnik, direktor Moderne galerije v Ljubljani, Frane Bače, profesor likopne akademije iz Zagreba, slikar Miroslav Protić in likovni kritik Aleksa Celebonović. Sklenili so, da nas bodo zastopali na biennialu v Aleksandriji, ki ga bodo odprli letos v decembru, samo slikarji, in to: Stojan Čelić, Zoran Petrović, Dragotin Cigarić, Ante Motika, Zlatko Prica, Frane Šimunović, Albert Kiner, od Slovencev pa Floris Oblak, Stane Kregar in France Slana.

Glede sodelovanja na biennialu v Benetkah je Soet odločil, naj bi jugoslovansko umetnost predstavljala dvojica starejših renomiranih slikarjev: Peter Lobarda in Gabrijel Stupica; od kiparjev pa mlada umetnika, ki sta se uveljavila že tudi izven meja domovine, Olga Jevrić iz Beograda in Drago Tršar iz Ljubljane.

SEJA SVETA ZA SOLSTVO OLO LJUBLJANA

Včeraj je bila v klubskih prostorih v ljubljanski Krestji II. redna seja Sveta za solstvo okrajnega ljudskega odbora Ljubljana pod predsedstvom predsednika Draga Seligerja. Svet je najprej pregledal sklepe prve seje. Po imenovanju nekaterih šolskih odborov in po poročilih komisij je obravnaval razne tekoče in personalne zadeve. Med tekočimi zadevami so obravnavali tudi problem izmen v ljubljanskih šolah, problem, ki ni le pedagoški, temveč tudi zdravstveno opaskanje. Svet je razpravljal tudi o predlogu, da bi se v ljubljani ustanovil dom gluhih vajencev.

POSVETOVANJA NA TEMO »DELAČI IN KNJIGA« V BEOGRADU

Republika zveza knjižnice Srbije in organizacija za širjenje knjig je organizirala včeraj v Beogradu posvetovanje o temi »Delavci in knjiga«. Ob tej priliki so poudarili, da je v vsej državi 13 podjetij, ki se ukvarjajo z izdajanjem poljubne znanstvene literature, da pa so naklade teh knjig sorazmerno nizke, pa je zato le orstve literatura draga. Pravo tako so ugotovili, da je poljudno znanstvena literatura, ki jo pri nas izdajajo, po tematičnosti vedno ozka in ne obsega vseh znanstvenih področij. Mimo tega je malo strokovnjakov in znanstvenih delavcev, ki bi na popularen način iznašli svoje znanje in izkustva širokemu krogu bralcev. Na posvetovanju so poudarili tudi mnenje, da mora biti poljudno-znanstvena literatura, namenjena ekonomskemu, strokovnemu in splošnemu izobraževanju delavcev, bolj povezana s celokupnim sistemom izobraževanja odraslih. Tako bi bilo treba tudi sestavljati književne programe.

»GOSPA MINISTRICA« V FILMU?

Beograjsko filmsko podjetje UFUS razpravlja o možnosti snemanja Nušičeve komedije »Gospa ministrica«, po kateri je Stanislav Bajić napisal filmski scenarij. Režijo bi prezel režiser Zorž Skrgin, ki je praprak dokončan film »Krapava srca« za črnogorsko filmsko podjetje Lopčen-film. Sproa so mislili posneti originalno komedijo, zdaj pa se bolj nagibajo k prvi filmski realizaciji te Nušičeve komedije. Dane so vse možnosti, da bo »Gospa ministrica« po uspelem filmu »Pop Cira in pop Spira«, naša druga filmska komedija v barvah. Film naj bi namreč posneli v tehnikoloru.

LENIN V PARIZU

Pariz, novembra sumljivih obiskovalcev, ki so vpraševali v mračno spremljal moje poskuse, da bi se vgnezdil na strehi škatle, ki je že zdavnaj izgubila pravico, da bi se imenovala avto. In ko se mi je že posrečilo, da sem se razkoračil na zarjaveli strehi, se je znašel nenadoma pred menoj ali bolje rečeno pod menoj, me nejevoljno premeril z očmi in zamrmral: »Ko opravite svoj posel, vam pomeni nekaj.« Vendar pa sem naglo skočil na hodnik, da bi se povzpela na kamion za razvažanje vina, ki se je bil ustavil pred hišo.

Vtem ko sem s šoferjevimi dovoljenjem plezal na zaboje, mi je branjevec zaklical tisto, kar mi je nameraval povedati. »Lahko bi tudi od mene dobili dovoljenje, da bi zlezli na moj avto. Saj je konec koncev moj, ne pa lastnina kolhoza, kakor morda mislite.« Z najvišjega zaboja na kamionu sem se opravičil razburjenemu branjevcu. Nisem namreč vedel, da je kamion njegov. In ko sem nameraval objektivna na že potemnelo marmorno ploščo — v Parizu vse naglo dobi patino in se zlije z okolico — je branjevec mrmral, da so davki naravnost škandalozni in da imajo vsi socialistični ministri posebno na piki branjevec, misleč, da so bogati. Napravil sem nekaj posnetkov, potem pa sem skočil s kamiona. Medtem je branjevec že stregel neki ženski.

Tu je torej prvo Leninovo pariško stanovanje, v katerem je zmrazil pol leta in prenašal teror zopne vratarice. Morda je imela svoje osebne razloge, da je zastupljala življenje svojemu najemniku. Tesno dvoobno stanovanje je bilo polno ljudi. Dvazen Lenin so stanovali v njem njegova sestra Marija in Krupskaja z mamo, prihajalo pa je k njemu mnogo

sumljivih obiskovalcev, ki so vpraševali v lomljeni francoščini po Rusu z bradico, napitnine pa niso dajali.

Potrkal sem na steklo vratarice lože, pa se ni nihče odzval. Stara ženica, ki je prihajala po stopnicah, mi je ljubeznivo povedala, da je vratarica odšla, bržčas po opravkih. Povedal sem ji, kaj me je napotilo v to hišo. »Ah, uganila sem, zadnje dni jih prihaja mnogo. Toda v tem stanovanju ni dosti videti. Nič ni ostalo, kar bi spominjalo na njegovo bivanje. Sicer pa je družina, ki stanuje tu, odsotna, in če bi želeli videti njegovo stanovanje, bi morali priti proti večeru. Omeniti pa moram, da je zanimiveje videti hišo v ulici Marie Rose tu v bližini.«

Leninova vratarica me je sprejela mrko in niti vrata svoje lože ni hotela odpreti. Rekla mi je, naj grem v drugo nadstropje, kjer »stanujejo« zasebniki. Naključje je hotelo, da sem srečal pred hišo nekega bradača, ki se je sukal okrog svojega kollesa. In od njega sem zvedel nekaj podatkov, ki mi jih vratarica ni hotela sporočiti. Njegov oče je bil Leninov znanec, skoraj prijatelj. Lenin je nekoč obedomal pri njem in tako si je njegov obraz dobro zapomnil, čeprav je bil še otrok. Za to hišo se je po vojni zanimalo sovjetsko vesem nekaj posnetkov, potem pa sem skočil s kamiona. Medtem je branjevec že stregel neki ženski.

Med bivanjem v Parizu leta 1912 je imel Lenin več javnih predavanj. Naša silka kaže lepak, ki je napovedoval Leninovo predavanje o revolucionarnem gibanju ruskega proletariata

Hišo skrbno vzdržujejo. Takrat, julija 1909. leta, ko se je Lenin vselil v njo, je bila sodobna. Imela je električno razsvetljavo in centralno kurjavo. Na hiši je vžidana spominska plošča, na kateri je napis, da je Lenin stanoval v njej od ju-

lija 1909 do junija 1912. Stanovanje je tesno — dve sobici in kuhinja. Ena sobica je zdaj urejena kot muzej. To je bila Leninova delovna soba. Velika miza, polna knjig. Knjig so polne tudi police in celo na divanu in na tleh jih leži nekaj. V steni je prostor, kjer stojita dve železni postelji. Tu sta spala Lenin in Krupskaja. Druga soba je pripadala Leninovi tači. V njej je delala Krupskaja. Kuhinjo so uporabljali kot jedilnico. V njej je zdaj stoji plinski štedilnik, na katerem je zmešan stal aluminijev lonec z vrelo vodo, ki jim je nadomestoval samovar.

Lenin je vsak dan zahajal v Narodno knjižnico, po kosilu pa je hodil na sprehod. Blizu ulice, v kateri je stanoval, so stanovali Zinovjev, Kamenjev in Lunučarski. Slednji je vsak dan ob določen uri vozil v otroškem vozičku na sprehod svojega sinčka, cigar glavnica je molela izpod kupa časnikov in knjig. Lunučarski je med branjem potiskal voziček s trebuhom naprej, ker je v rokah držal časnik ali knjigo. Ko ga je Lenin nekoč opazil, kako potiska pred seboj to knjižnico na kolesčkah, mu je smeje zaklical: »Le kako ti morejo zaupati otroka! Saj ga boš nekega dne zadušil s knjigami!«

Ali je bil Pariz Leninu pri srcu? Nekeč je rekel o njem, da je »umazana luknja«. Takšen vtis je pač dobil o njem, ko je stanoval v tesni emigrantski sobici in prenašal sitnarjenje zopne vratarice. Tako je večkrat imenoval Pariz, kjer je živel bedno emigrantsko življenje, na tisoče kilometrov oddaljen od tiste šestine sveta, ki jo je pripravljala na velike dneve. Toda Lenin je imel najbrž v Franciji tudi lepše dneve. Poleti 1909 se je z Nadeždo Krupsko mudil v neki vasi v Bretagni, leto dni pozneje pa na bregu Loire. V Parizu je zahajal razen v Narodno knjižnico dostikrat tudi na politične sestanke. V Parizu je ustanovil tudi marksistični krožek boljševikov.

Bogdan Pešić

Nezaželen razvoj

Vesti o fenomenalnih uspehah soveljske znanosti na področju sferičnih poletov, o raketah, ki švigajo v vesolje na vseh straneh naše črke, o hidrogenskih bombah, podmorjskih na atomski pogon itd. so vse prej kot ugodno vplivale na potek razorožitvenih razgovorov. Odračje, ki so ga ustvarile te vesti, je bilo polno senzacionalnih razpletov, ki ni nudilo dovolj miru za trezen premislek. Zato so razgovori o razorožitvi nekakšni zaspi. Delegati so začeli ponavljati stara stališča, vsi zapravljajo pa so kakoli na nek kompromisni predlog, ki bi bil bolj zblizal vse te predloge, načrte in osnutke.

Ta problem pa ni lahek. Medtem ko forsirajo zahodne delegacije predvsem raketno in splošno kontrolno, polagajo soveljske in druge delegacije Vzhoda vse teže na prepoved vseh atomskih in hidrogenskih poskusov. Eni in drugi so izdelali točno in dokaj precizno shemo, kako naj se izvede razorožitev, kdo naj kontrolira ves ta postopek in na koliko faz mora biti razdeljena ta procedura. Posebno Američani so šli v svojih predlogih do zelo velikih podrobnosti. Njihov predlog je bil izdelan kot soveljski, vendar pa je sledil bolj zdeli v živo, saj je prepoved vseh poskusov za določeno dobo ali pa za vselej bolj v duhu miru in mednarodne težnje velike večine človeštva kot pa ameriški predlog. Ta govori največ o inspekciji, torej o tisti stvari, ki bi bila ustrezna predvsem ameriškim interesom.

Medtem ko se zahodne delegacije zavzemajo predvsem za razgovore v komitejih, torej v najnižjem krogu, pa je Sovjetska zveza že večkrat predlagala, da bi se morala osnovati stalna komisija, v kateri bi bile vse države članice Združenih narodov. Ta predlog je zdaj ponovno postavil in obratno soveljski delegat Kuznetsov, ki je šel še dlje od prejšnjih soveljskih govornikov: sporočil je, da Sovjetska zveza ne bo več sodelovala v razorožitveni komisiji OZN in v njenem ožjem odboru, če ju ne bodo razširili. Ta pripomba je v pravem pomenu besede osupnila zahodne delegacije. Večji del mednarodnih opazovalcev je namreč mnenja, da želi soveljska vlada izkoristiti uspehe, ki jih je dosegla v izstrelitvi dveh satelitov. Še drugi pa menijo, da želi soveljska diplomacija s tem prisiliti ameriško vlado na dvostranske razgovore o razorožitvi. Takšne pobude — zaključijo — so že večkrat prišle s soveljske strani.

S tem se je razvoj spet nekoliko zataknil, saj je med stališčem vzhodnih in zahodnih držav razpoka, ki se je začela širiti že nekako aprila, zavajala še bolj na široko.

Sovjetska teza je, da je razorožitev stvar vseh, ne le velikih držav. To je jasno kot le kaj. V dosedanjem ožjem odboru je bilo namreč le pet držav in od teh so kar štiri pripadale Atlantskemu paktu, torej neki vojaški zvezi, ki ima prav posebne interese. Te štiri države, Amerika, Anglija, Francija in Kanada, plus Sovjetska zveza zato ne morejo govoriti v imenu človeštva. V ožjem odboru ni namreč ne glasu Azije, ne Afrike, ne Južne Amerike. Zato je soveljska diplomacija smatrala upravičeno, da je ta odbor preozek, skratka, da ni dovolj reprezentativen. Za razširitev ožjega odbora so se v zadnjem času zavzela skoraj vse delegacije, le veliške so bile proti. Ameriška delegacija je bila n. pr. mnenja, da bi bile razprave koristnejše v manjšem kolegiju in sicer iz dveh razlogov: prvič bi bile stvarnejše, drugič pa bi se ognili borbi za glasove, ki dale vsakemu predlogu tako očitno trgovski pečat.

Na Zahodu dosedaj še niso ocenili, ali je zadnji soveljski predlog taktičnega značaja ali pa je zadnja beseda v tem vprašanju. Dejstvo je namreč, da s delom ožjega odbora nihče ni bil preveč zadovoljen, saj je v bistvu le ugotavljal stališča tistih delegacij. Ali bi zato stalna komisija nudila več obetov, da bi v vprašanju razorožitve našli skupen jezik ali vsaj močne stične točke? Večina držav Združenih narodov misli, da je tako.

Za vse koristen ukrep

Kmetijske presežke naj bi uporabili za narodne rezerve hrane, kar bi prispevalo k ublažitvi gospodarskih problemov — je izjavil Slavko Komar

Rim, 5. nov. (Tanjug). Generalna debata na konferenci organizacije za prehrano in kmetijstvo OZN se je začela v mirnem vzdušju. Razprava se je doslej v glavnem gibala v okvirih nalog, ki jih je v ugodnem govoru našel generalni direktor FAO Sen. V splošni debati je sodelovalo več predstavnikov raznih dežel, med njimi tudi vodja jugoslovanske delegacije Slavko Komar.

Jugoslovanski delegat je poudaril, da je delo FAO koristilo vsem včlanjenim deželam. Jugoslavija je s posebnim zanimanjem sprejela predlog o akciji, ki bi bila usmerjena na razvoj vzhodnega Sredozemlja. »Mi pozdravljamo ta predlog,« je poudaril Slavko Komar, »in smo pripravljeni v mejah naših možnosti prispevati svoj delež.«

Ko je analiziral letošnje poročilo o položaju v svetovnem kmetijstvu, je Komar rekel, da

vlada načrtno reorganizirala delovne zadrage in da so zadrage, ki so ostale po tej reorganizaciji, dosegle neprimerno večje uspehe. Ta reorganizacija ni zavrla razvoja splošnih in specializiranih kmetijskih združenj, ki so postale važne činitelji v pospeševanju kmetijstva. Takšnih združenj je bilo lani v Jugoslaviji 6172 in so zajele polovico vseh kmetijskih gospodarstev.

Na koncu je jugoslovanski delegat izrazil prepričanje, da bo ta konferenca FAO na visku nalog, ki čakajo organizacijo in da je Jugoslavija pripravljena podpreti sleherni pozitivni predlog ali akcijo, ki bi pripomogla, da bi FAO izpolnila svoje naloge.

Diplomatska kronika

Beograd, 5. nov. (Tanjug). Novi jugoslovanski veleposlanik v Švicarski Franc Kos je danes odpotoval iz Beograda v Bern.

Haag, 5. nov. (AFP). Nizozemska kraljica Julijana je danes sprejela na poslovilni obisk jugoslovanskega poslanika v Haagu Salka Fejića, ki odhaja na novo dolžnost.

bi morala FAO posvetiti posebno pozornost težnji po relativnem zaostajanju svetovnega povpraševanja po kmetijskih pridelkih za povpraševanjem po industrijskih izdelkih. Nadalje je rekel, da so videti perspektive za razvoj svetovne trgovine manj ugodne, kakor pred nekaj leti in da so težnje, ki prevladujejo v razvitih deželah, dokaj protislovne in da ne nudijo popolne zanesljivosti, da se bo visoka raven gospodarske dejavnosti iz prejšnjih let obdržala.

Jugoslovanski delegat je opozoril na vprašanje neenakomernega razvoja kmetijstva na svetu. Poudaril je, da bi lahko kmetijske presežke izkoristili za narodne rezerve hrane, in izjavil, da jugoslovanska delegacija meni, da bi bil to koristen ukrep, ki bi prispeval k ublažitvi gospodarskih problemov mnogih dežel. Ko je govoril o zadružnikih v Jugoslaviji v zvezi s podatki v poročilu generalnega direktorja, je pripomnil, da je jugoslovanska

nje politike čvrste roke, usmerjene na totalno oborožitev Zvezne republike, vstevši atomsko orodje. Napadel je tudi bližnji sestanek predsednikov vlad v Atlantski zvezi včlanjenih dežel, češ da bodo na njem »pripravili sporazum o skupni proizvodnji in uporabi sodobnega orožja za množično uničevanje«.

Na koncu je Ollenhauer pozval vlado, naj stori vse, kar je v njenih močeh, da se zboljšajo stiki z vzhodnoevropskimi deželami in odstrani nezaupanje teh narodov, ki so ga ustvarili srmatni zločini hitlerjskega režima.

Ollenhauer je izrazil obžalovanje, da so bili prekinjeni diplomatski stiki med zahodnoevropsko vlado in Jugoslavijo ter rekel, da se je politika vlade s tem, da je Jugoslavija pripoznala Demokratično republiko Nemčijo, znašla pred težavnimi problemi, da bo posledica prekinitve stikov osamitev Zvezne republike v drugem delu sveta, kar bi utegnilo nemškimi koristim zelo škodovati. Potem je izrazil upanje, da tej prekinitvi ne bo sledila tudi prekinitve gospodarskih stikov in razveljavljanje že prej sklenjenih pogodb z Jugoslavijo.

Fantani o sodelovanju s socialisti

Rim, 5. nov. (Tanjug). Generalni sekretar Demokratske stranke Amintore Fanfani je v nekem govoru izjavil, da je zdaj izključena možnost sodelovanja demokristjanov s socialisti, ker so zadnji dogodki pokazali, da socialisti nečesto prekiniti sodelovanja s komunisti.

Problem življenja v vesoljstvu

Podatki z drugega umetnega satelita bodo dali odgovore na vprašanja, ki jih v laboratorijih ni bilo mogoče rešiti — Satelit so opazovali tudi v Beogradu

Moskva, 5. nov. (TASS). Znanstveni podatki, ki jih pošilja na Zemljo drugi umetni satelit, so veliko pomembnejši kot pa tisti, ki jih je pošiljal prvi soveljski satelit. Polet satelita zasleduje veliko število observatorijev po vsej Sovjetski zvezi.

Aparatura, ki registrira kozmično žarčenje in je vgrajena v satelit, omogoča prejemanje podatkov, do kakršnih prej ni bilo mogoče priti po nobeni drugi poti. Merjenje intenzivnosti sončne energije v ultravijoličnem področju bo znanstvenikom omogočilo, da bodo proučili visokofrekvenčni del spektra sončnih žarkov. Dobljeni podatki bodo pripomogli k razrešitvi nekaterih zelo važnih vprašanj na področju geofizike, meteorologije, biofizike in drugih znanstvenih ved.

Poskus s posrednim »Lajka« bo prvkratk osvetlil problem življenja v vesoljstvu. Zdej že proučuje prve dobljene podatke. Merjenje utripa, dihanja, krvnega pritiska in drugih fizioloških činiteljev psa v satelitu kaže, da

je stanje živali, ki je hermetično zaprta v posebej opremljeni kabini, v zdravstvenem pogledu zadovoljivo.

Kakor poroča AFP, je direktor moskovskega planetarija Bazkin izjavil, da bodo psa vrnil na Zemljo bržkone v tednu dni. Stori bodo vse, da bi se vrnil živ in pa da bi se spustil na področje Sovjetske zveze.

Sovjetski znanstvenik Pobedonoscev pravi, da bodo v SZ izstrelili nove umetne satelite. Podatki, ki so jih dobili iz prvega umetnega satelita, so potrdili, da nastajajo znotraj satelita posebne spremembe, zlasti spremembe v temperaturi. Ti podatki so bili zelo koristni, ko so gradili drugi satelit, in so omogočili tudi, da so zdaj poslali v vesolje prvo živo bitje. Drugi satelit bo pripomogel k uresničenju obsežnega programa znanstvenih raziskav. Podatki o življenju psa v satelitu bodo dali odgovor na številna vprašanja, ki jih v laboratorijih ni bilo mogoče rešiti.

Beograd, 5. nov. (Tanjug). Drugi satelit je davi ob 5,42 prvkratk

Spaakove priprave

za sestanek vodilnih državnikov Atlantske zveze

London, 5. nov. (Tanjug). — Generalni sekretar Atlantske zveze Paul Henrik Spaak je odpotoval danes z letalom iz New Yorka v London, kjer bo z najvišjimi predstavniki Velike Britanije govoril o vrsti tehničnih in političnih vprašanj in tako pripravil sestanek vodilnih državnikov dežel Atlantske zveze v Parizu.

Ceprav je zahodnonemški zunanji minister von Brentano zanikal vesti, da bo začela Zahodna Nemčija izdelovati atomsko orožje in raketne, bodo obravnavali tudi vprašanje nemškega sodelovanja v proizvodnji orožja za

Naše sožalje ob smrti Di Vittoria

Beograd, 5. nov. (Tanjug). Ob smrti generalnega sekretarja Generalne konfederacije dela Italije in člana vodstva KP Italije Giuseppe Di Vittoria je poslal CK Zveze komunistov Jugoslavije Centralnemu komiteju KPI naslednjo brzojavko:

»Ob hudi izgubi, ki je doletela Komunistično partijo Italije in mednarodno delavsko gibanje s smrtjo znanega revolucionarja Di Vittoria, vam pošilja CK ZKJ izraze svojega globokega sožalja. Tovariši Di Vittoria je bil znana osebnost v mednarodnem delavskem in sindikalnem gibanju in zato je njegova smrt tembolj boleča za vse progresivne sile na svetu.

Tovariši Di Vittoria bo spričo njegovega samopožrtvovalnega dela kot revolucionarja, partijskega delavca in sindikalnega borca ohranil v trajnem spominu ves delavski razred Jugoslavije.

Za CK Zveze komunistov
Petar Stambolić

Program britanske vlade

Včeraj se je v parlamentu začela razprava o prestolnem govoru, ki ga je imela kraljica Elizabeta

London, 5. nov. (Tanjug). Ob otvoritvi zasedanja britanskega parlamenta je imela davi kraljica Elizabeta prestolni govor, ki vsebuje glavne točke zakonodajnega programa vlade. Vlada namerava reformirati Dom lordov, povečati starostne pokojnine in reorganizirati lokalne uprave v Angliji in Walesu. Kar se tiče gospodarskih vprašanj, bo vlada sukenila potrebno, da obdrži vrednost funta, zaščiti ekonomsko bazo za polno zaposlitev, tako da bo odpravila inflacijo, ter okrepi plačilno bilanco in utrditi zlate in dolarske rezerve.

Na zunanje političnem torišču si bo vlada nadalje prizadevala doseči sporazum o razorožitvi. Kar se tiče kolonialne politike, bo nadalje pospeševala ekonomski in politični razvoj svojih kolonialnih področij. Ureditev cipskega vprašanja bodo poiskali v skladu s koristimi krajevnih skupnosti kakor tudi v skladu s koristimi Velike Britanije in njenih zaveznikov.

Na popoldanski seji Spodnjega doma se je začela razprava o kraljičinem govoru, med katero sta govorila ministrski predsednik Macmillan in vodja laburistične opozicije Hugh Gaitskell.

Gaillardu zagotovljena večina

Program nove francoske vlade po mnenju opazovalcev ne bo odpravil politične krize, marveč bo samo odgodil obravnavanje spornih vprašanj

Pariz, 5. nov. (Tanjug). Radikalni prvak Gaillard je zahteval sinoči od skupščine investituro za novo koalicijsko vlado, ki jo je sestavil danes po 36 dneh politične krize. Skupščina bo drevi glasovala o investituri, vendar je novi koalicijski vladi devetih strank, ki obsega razen komunistov in poujadistov vse parlamentarne skupine, večina glasov že zagotovljena.

Vprašanje Alžirije in zboljšanja finančnega položaja sta dve glavni točki v programu nove vlade. Glede Alžirije je novi predsednik vlade zahteval obnovo posebnih pooblastil za nadaljevanje politike pacifikacije, ki jo bo v Alžiriji nadaljeval generalni re-

zident Lacoste.

Največji del svojega ekspozija je posvetil Gaillard gospodarskim vprašanjem. Poudaril je, da so proračunski in devizni primanjkljaji in zavlačevanje politične krize povzročili velike motnje v gospodarstvu, ki jih ne bo moč niti

v prihodnjem letu odstraniti. Rekel je, da si bo vlada prizadevala, da bi v proračunu za prihodnje leto prihranila še kakih 100 milijard frankov, da pa bodo novi davki vsekakor neogibni. Da bi laže našli izhod iz krize, je treba revidirati in stabilizirati cene, medze in vrednost denarja. Za to politiko je Gaillard zahteval tudi posebna pooblastila, da bi lahko vlada vse gospodarske ukrepe uveljavila z dekreti.

Ko je govoril o zunanje političnih ukrepih, je Gaillard dokazal samo vprašanja političnih trenj med deželami Atlantske zveze. »Naša vlada bo napela vse sile za okrepitev in dopolnitev vsebine Atlantske zveze,« je rekel novi predsednik francoske vlade na koncu.

V parlamentarnih krogih so sinoči poudarili, da pomeni tako kratek program nove vlade na eni strani izraz velike raznolikosti med koalicijskimi strankami, na drugi pa kaže na dejansko nestabilnost nove vlade, če bo bodo začeli obravnavati konkretna vprašanja. Konec vladne krize, ki ga pričakujejo drevi z investituro Gaillardovi vladi, za zdaj ne bo pomenil tudi konca politične krize, marveč samo odgoditev obravnavanja spornih vprašanj, ki so sprožila krizo.

Francosko-poljska gospodarska pogajanja

Pariz, 5. nov. (AFP). Misija poljskih tehnikov je začela danes v Parizu s francoskimi strokovnjaki proučevati načrt, ki se nanaša na razvoj proizvodnje črne gume. Po tem načrtu naj bi Francija pomagala Poljski pri opremljenju in izkoriščanju rudnika na jugovzhodu dežele, Poljska pa naj bi francosko opremo plačala z dobavami koka. Uresničitev načrta bi veljala okrog 10 milijard frankov. Predvideno je tudi, da bo Poljska že v začetku prihodnjega leta povečala svoj izvoz premoga v Francijo.

Z VSEH STRANI SVETA

VELIKA BRITANIJA ATOMSKI ZNANSTVENIKI POJDEJO V ZDA

London, 5. nov. (Reuter). V kratkem bo odpotovala na razgovore v Washington skupina vodilnih britanskih atomskih znanstvenikov. O njihovem obisku v ZDA sta se dogovorila predsednik Eisenhower in britanski ministri predsednik Macmillan.

ZA ZBOLJŠANJE ODNOSOV Z JEMENOM

London, 5. nov. (AFP). Na povabilo britanske vlade bo jemenski princ prestolonaslednik Saif Al Islam Mohamed Al Bader prišel 8. decembra v London na uradni obisk. Kakor je rečeno v poročilu britanskega zunanjega ministrstva, se bodo med njegovim obiskom razpravljali o možnosti, da bi se zboljšali odnosi med Veliko Britanijo in Jemenom.

NIZOZEMSKA POTOPLJENA LADJA

Haag, 5. nov. (Reuter). V nizozemskih vodah sta črtili 516-tonska nizozemska ladja ter 2600-tonska sovjetska ladja. Nizozemska ladja se je potopila. Deset članov posadke so rešili.

PORTUGALSKA VULKANSKI OTOK

Lisbona, 5. nov. — Nedaleč od otoka Fejal na Azorih se je pojavil nov vulkanski otok, ki bruhla raztopljeno lavo do 200 m visoko. Novi otok se je pojavil na istem kraju kot vulkanski otok prejšnjega meseca, ki pa se je potem pogreznil v Ocean.

ITALIJA GRONCHI POVABLJEN V TURCIJO

Rim, 5. nov. (AP). Notranje ministrstvo je danes objavilo, da bo italijanski predsednik Giovanni Gronchi odpotoval 11. novembra v Turčijo, kamor ga je povabil turški predsednik Džefal Bajar.

INDIJA DVA NOVA ČLANA RK

New Delhi, 5. nov. (AP). Predsednik švedske Rdečega križa Emil Sandström je bil ponovno izvoljen za predsednika upravnega odbora Rdečega križa. Na zasedanju v New Delhiju so izvolili za nova člana Severni Vietnam in Sudan, tako da je zdaj v organizaciji včlanjenih 80 dežel.

NEPOKORNI POLICAJI

Laknou, 5. nov. (Reuter). Po nalogu vlade indijske države Utar Pradesh so sinoči v kraju Laknou aretirali 82 policajev, 140 pa so jih razorožili. Ti policaji namreč niso hoteli opustiti svojih zahtev po ustanovitvi združenja, v katerem bi bili nekateri funkcionarji, ki ne bi pripadali policiji.

»Prisežem, da bom zvesto služil ljudstvu«

Utrinki s prve seje novega občinskega ljudskega odbora v Medvodah

Pred dnevi izvoljeni člani občinskih zborov in občinskih zborov proizvajalcev so se 5. novembra zbrali na prvo sejo. Te so imeli po nekaterih občinskih že zgodaj jutraj, drugod predpoldne, nekaj se je pa bilo tudi popoldne. Udeležili smo se ene take seje, in sicer v Medvodah.

Na oglasni deski je bil nabit dnevni red. Vsak odbornik ga je dobil tudi domov. Vzlic temu je tega ali onega, ki je prišel na sedež občine pred deveto uro, zanimalo, kaj vse piše na oglasni deski.

»Ste vi odbornik?« smo zmogli nekoga, ki je vneto bral razne razglase.

»Da, Odbornik sem. Občinskega zbora. Tistega pravega, ne tistega, ki so ga volili v industrijski ali kmetijski skupini,« je hitel pojasnjevati.

»Glej, koliko novih ljudi!« In ti novi ljudje niso vedeli, kam bi šli. Nekam zmedeno so se obnašali in iskali vsak svoj sejni prostor. Pomagali so jim stari odborniki.

»Boli zanimivo bo pri proizvajalcih. Ti imajo denar. Od njih je precej odvisno,« je nekdo pojasnjeval vlogo zbora proizvajalcev.

Ljudje so se zbirali v dveh ločenih prostorih in sedali, kakor je navada, bolj od zadaj.

»Zadaj se vsedi. Če te bodo hoteli, te bodo že naprej povabili,« je vabil znanec znanca k sebi.

»Samo ena ženska v zboru proizvajalcev?«

»Dve morata biti!« In ne zadnja je prišla še tretja.

Sejo začne najstarejši odbor-

nik. Opravičuje se, da še ni imel takega opravila. Prisotni, bolj izkušeni, mu pomagajo, ga dopolnjujejo.

»Prosim, da bi predlagali zapisnikarja in dva overovalca.«

Najstarejši odbornik čestita novoizvoljenemu predsedniku

»Dva, ki sta blizu.« Verifikacijsko komisijo so izbrali mimogrede. In novoizvoljeni ljudski odborniki so prvokrat glasovali.

PRISEGA

Sledijo formalnosti. Volitve so morali ponavljati v eni volilni enoti, ker sta dva kandidata dobila enako število glasov. Kandidatov je bilo skoraj povsod po več. Poročilo verifikacijske in volilne komisije so odobrili brez pripomb.

Nato so prisegli. Na seji občinskega zbora je predsedujoči približno takole nagovoril odbornike, preden so prisegli: »Tovariši, ko človek sprejema neko obveznost, ob poroki, ob rojstvu in od podobnih priložnostih, sklepamo pogodbo. Tudi zdaj sprejemamo obveznosti in moramo skleniti podobno pogodbo. Prisegli bomo.«

»Prisežem, da bom zvesto služil ljudstvu, da bom vestno in vdano izpolnjeval svoje dolžnosti... držel se ustave in zakonov, varoval, razvijal in branil pridobitve narodnoosvobodilnega boja in ljudske revolucije in da bom delal z vsemi svojimi močmi za zgraditev socializma, za na-

predek občine, Ljudske republike Slovenije in Federativne ljudske republike Jugoslavije.«

»Pogodbo bomo še podpisali.« Odborniki so resno in zavestno izgovarjali besede za predsedujočim, resno so podpisovali besedilo prisege.

»Prisežem, da bom zvesto služil ljudstvu...«

V ZBORU PROIZVAJALCEV

Oba zbora sta v zadnji točki dnevnega reda na ločeni seji iz-

desetih odbornikov je nekdo predlagal predsednika.

»Ima še kdo kakšen predlog?« Nastala je tišina. Predlog mora biti pismen in mora ga podpisati najmanj deset odbornikov. Druga predloga ni bilo.

»Zdajle nam boš po vsem moral dati za pijačo,« je predsedujoč ugotovil soglasen izid volitev, čestitil novemu predsedniku in mu prepustil vodstvo seje.

»Spet si vprežen, tovariš predsednik!« »Te bomo obložili, da bo kar škripalo,« so mu čestitali.

»Bolj kot bo škripalo, bolj bomo morali vsi peljati,« se je zahvaljeval novoizvoljeni predsednik.

Izvolili so še sedemčlansko komisijo za spremembo statuta in skupne seje je bilo konec.

UVOD JE KONČAN

Preden so se razšli, so najprej na občinskem zboru izvolili enega odbornika OLO. Predlagali so tri kandidate. Na tajnih volitvah so si glasove razdelili takole: 16, 4, 3.

Zbor proizvajalcev je izvolil enega odbornika z vsemi glasovi.

Prvo poglavje dela občinskega ljudskega odbora v Medvodah je bilo tako zaključeno. Pravzaprav je bil to še le uvod. Posamezna poglavja bo občinski ljudski odbor v Medvodah začel šele pisati. Kakšna bodo, je pa odvisno od predsednika, od posameznih odbornikov, prav tako pa tudi od vseh, ki so jih izvolili. M. Št.

Članice zbora proizvajalcev

Podpis prisege

NADALJNI UKREPI ZA IZPOPOLNITEV
NAŠEGA GOSPODARSKEGA SISTEMA

NA POTI K UVEDBI CARINSKE TARIFE

In priprave na revalorizacijo osnovnih sredstev

Med ukrepi za nadaljnjo izgraditev in izpopolnitev našega gospodarskega sistema je gotovo najvažnejši načrt zakona o delitvi dohodka gospodarskih organizacij, ki je bil zadnje tedne v središču razprav. Je pa še več drugih ukrepov, ki imajo namen urediti pogoje poslovanja gospodarskih organizacij.

Najvažnejša so pripravljana dela za uvedbo carinske tarife namenskega koeficientov. Gre za normalizacijo našega deviznega in zunanjetrgovinskega sistema v smislu zmanjšanja obstoječih disparitet med našimi cenami in cenami na svetovnem trgu, ki jih zdaj izravnamo s koeficienti. Ublažitve teh disparitet je nujno potrebna, če hočemo naše gospodarstvo močnejše vključiti v svetovno gospodarstvo in razširiti blagovno izmenjavo s tujino. V tej smeri smo letos že enkrat izvedli revizijo izvoznih in uvoznih koeficientov, pri čemer smo koeficiente v glavnem znižali, tako da je zdaj najvišji izvozni koeficient 2,00. Zdal je okrog 80 % našega izvoza po koeficientih, ki ne presegajo 1,50, kar pomeni, da se izvoznemu podjetju na protivrednost prejetih deviz po obračunskem tečaju prizna še dodatek 50 %.

Pripravljana dela za uvedbo carinske tarife pa so pokazala, da bo treba pred njeno uvedbo še enkrat revidirati koeficiente, da po tej poti še prej zmanjšamo disparitete med našimi notranjimi cenami.

PRED POSTOPNO SPROSTITVIJO PLAFONIRANIH CEN

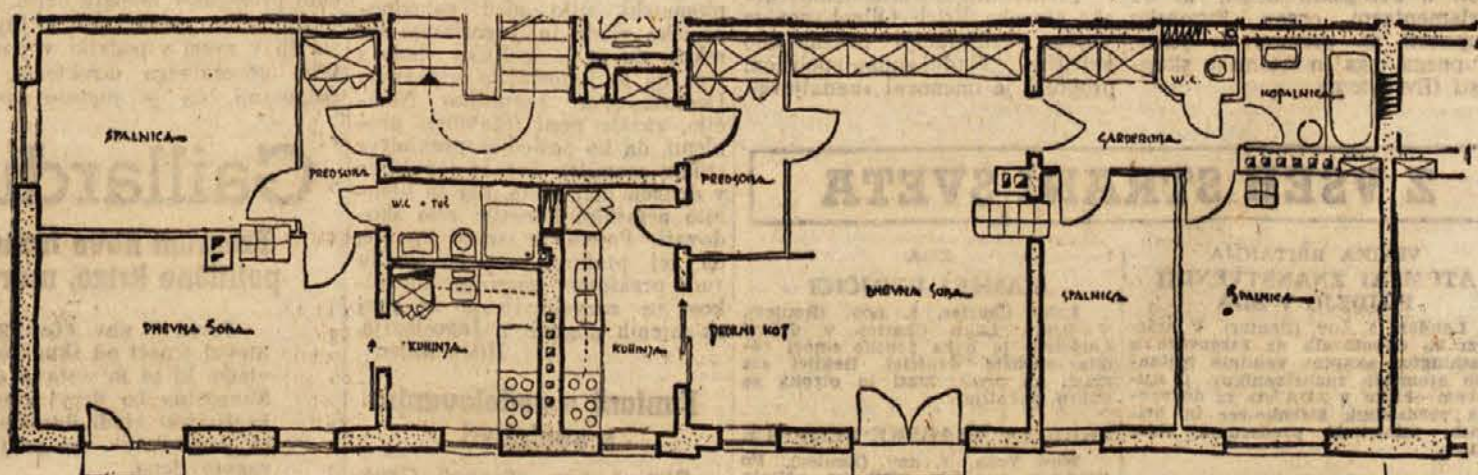
Disparitete med domačimi in tujimi cenami v nekaterih primerih še poglablja režim plafoniranja cen, ki vrh tega komplicira režim izvoznih in uvoznih koeficientov. To plafoniranje cen, ki obsega zdaj okrog 20 najvažnejših surovin, smo uvedli po letu 1952 ob prehodu z administrativnega gospodarskega sistema k prostemu delovanju tržnih zakonov. Kot administrativni ukrep je bilo v tej prehodni dobi to nujno potrebno. Zdal pa gre za vprašanje, koliko obstoječi pogoji še narekujejo takšne ukrepe. Ko so bile določene plafonirane cene, je bilo sankcionirano takšno stanje. Pozneje so bile izvršene le nekatere korekture nazvgo. Sankcioniranje so bile seveda tudi razne notranje disparitete med cenami reproduktivnega materiala in finalnih izdelkov, ki so se pozneje še zaostrile. Takšne disparitete opazimo na primer pri cenah lesa in lesnih izdelkov. Postavila pa se tudi vprašanje pravic organov delavskega upravljanja v podjetjih, ki imajo zaradi plafoniranja cen deloma vezane roke. Ne smemo misliti, da so zdaj naše plafonirane cene pod ravni neplafoniranih. Nasprotno, in-

deksen reproduktivnega materiala, ki ima plafonirane cene, je višji kakor indeks neplafoniranih cen reproduktivnega materiala. Nekateri plafonirane cene kar znatno presegajo ustrezajoče cene v tujini, preračunane na temelju obračunskega dispartiteta tečaja.

TAKOJSNJA ALI POSTOPNA REVALORIZACIJA OSNOVNIH SREDSTEV

Hkrati se pripravila revalorizacija knjižne vrednosti osnovnih sredstev, da tudi s te strani razistimo razlike med posameznimi podjetji. Ko so bila v začetku leta 1953 ocenjena stara osnovna sredstva, smo vzeli domače cene, za uvozno opremo pa takratne cene zahodnoevropskega trga po uradnem tečaju s pribitkom 80 %, kar ustreza tečaju 540 dinarjev za dolar. Pozneje nabavljena oprema je bila obračunana po dejanski nabavni ceni. Zdal pa so cene gradbenih del za 30 % višje, kakor ob koncu leta 1952, uvozna oprema se od lanskega aprila obračuna po tečaju 632 din za dolar in od maja t. l. s faktorom 1,2, kar ustreza tečaju 758 din za dolar. Podjetja izkazujejo torej v svojih knjižnih osnovnih sredstvih, obračunana po različnih cenah odvisno od tega, ali gre za stara osnovna sredstva ali za nova, med novimi pa je tudi razlika po tem, kdaj so bila nabavljena. Po knjižni vrednosti osnovnih sredstev pa se ravna plačila amortizacije in obresti na osnovna sredstva. Podjetja, ki imajo stara osnovna sredstva, plačajo manj amortizacije in obresti v primerjavi s podjetji, ki so dobila nova osnovna sredstva, kar povzroča neenakost pogojev poslovanja starih in novih podjetij. To neenakost še zaostrjuje okolnost, da morajo podjetja plačevati anuitete.

Vse to narekuje revalorizacijo tistih osnovnih sredstev, ki so bila obračunana po nižjih cenah oziroma nižjih tečajih. Gre samo za vprašanje, ali naj se ta revalorizacija izvede takoj ali postopno. Takojsnja revalorizacija v celoti bi zaradi povečanja amortizacijske kvote in obresti na osnovna sredstva v določenih primerih vplivala na ceno. Zato bomo verjetno izvedli postopno revalorizacijo, tako da bi prvo zvišanje knjižne vrednosti starih osnovnih sredstev začelo veljati 1. januarja prihodnjega leta. S.

Načrt ing. arh. Iva Štruklja, po katerem grade v Savski koloniji štiri stanovanjske bloke z eno- in dvosobnimi stanovanji

IZ NAŠE GRADBENE DEJAVNOSTI

Tudi pri nas cenena stanovanja

Kaj pravijo nekateri arhitekti o možnostih cenejše graditve

Gradnja stanovanj je še vedno zelo draga in strokovnjaki, ki se z njo ukvarjajo, stalno proučujejo razne možnosti njene pocenitve. Vprašanje graditve cenčnih stanovanj pa zanima naposled nas vse, zlasti tiste, ki čakajo na stanovanje, pa čeprav skromnejše urejeno. Zato ni čudno, da je vest o gradnji stanovanj v Splitu, ki bodo veljala 850.000 dinarjev, vzbudila prav vsepovsod veliko zanimanje.

Ta stanovanja, katerih projektant je arh. Vuko Bombardelj, imajo dve spalnici, dnevno sobo, laboratorijsko kuhinjo, majhno predsobo, stranišče in prho. Nimajo pa nobene peči (kar je za Dalmacijo sprejemljivo), niti ni nikjer prostora za shrambo, drvarnice in pralnico. Namesto pralnice naj bi prišli v stanovanje pralni stroji. Vrata in okna, ki so enojno zasteklena, so tipizirana. Zanimiva novost je, da so vrata v notranjosti stanovanja brez ključavnic. Zidovi so betonski. Širina vsega stanovanja je 4,5 m, dolžina pa 11 m. Površina stanovanja je torej okoli 50 m² (kar je izpod veljavnih normativov za štiričlansko družino) in bo torej stal kvadratni meter zazidane površine okoli 17.000 dinarjev. Ta cena je resnično zelo nizka, zato smo se obrnili na nekatere slovenske strokovnjake-projektante, da nam povedo svoje mnenje o možnostih take cene graditve tudi pri nas.

KAZALO BI SPREMENITI GRADBENE PREDPISE

Na »Slovenija-projektu« smo govorili z ing. arh. Stankom Gohranom, ki je v zvezi s tem vprašanjem dejal, da tudi pri nas projektanti stalno razmišljajo o cenejši graditvi stanovanj, da pa to trenutno ob sedanjih pogojih ni mogoče doseči kot na račun standarda.

»Projekt arh. Vuka Bombardelja se mi zdi zanimiv, vendar je za naše klimatske pogoje nesprejemljiv. Razen tega pa menim, da je tudi nekoliko preskromen. Pocenitev je bila dosežena predvsem na račun standarda.«

Ing. arh. Ivo Štrukelj je bil mnenja, da bomo tudi pri nas morali nujno začeti s tipiziranjem nekaterih obrtniških del, kar gradnjo poceni. »Pri projektu arh. Vuka Bombardelja je bilo doseženo veliko znižanje stroškov tudi z enojno zasteklitvijo oken. Zanimiva zamisel, o kateri bi kazalo tudi pri nas razmisлити, je opustitev ključavnic v vratih znotraj stanovanja. Tako lahko vsta-

OB SPREMENBAH V SISTEMU SPOŠNE POTROŠNJE

Zdravstveni skladi v komunah

Napovedane spremembe v sistemu splošne potrošnje naj bi pozročile tudi nekatere koristne spremembe v sistemu finansiranja zdravstva. Spremenile naj bi se proračunske investicije za zdravstvo, in sicer tako, da bi bilo investiranje zagotovljeno z določenimi skladi. Ti skladi bi tudi razbremenili proračune komun in okrajev oseh tistih izdatkov za zdravstvo, ki jih morajo prejeti na podlagi veljavnih zakonskih predpisov. Na drugi strani bi upoštevajoč ustreznih skladov za zdravstvo pri komunah omogočila, da bi se razširila zdravstvena zaščita še na eno kategorijo nezavarovanih državljanov, o čemer zadnje čase mnogo govorimo in kar na pristojnem mestu že pridno pripravljajo.

V zvezi z napovedanimi spremembami v finansiranju socialnega zavarovanja in zdravstva kakor tudi z napovedanimi predpisi o skladih, se čedalje več govori o ustanovitvi zdravstvenih skladov v komunah. Ustanovili naj bi jih zlasti zato, ker sedanji sistem upravljanja in obračunavanja zdravstvenih storitev ni takšen, da bi zavarovancem zmerom zagotavljal najuspešnejšo zdravstveno zaščito. Odnosi med zavodom za socialno zavarovanje kot nosilcem zavarovanja, ki je dolžan zagotoviti zavarovancem zdravstveno zaščito, ter javnimi zdravstvenimi ustanovami še zmerom niso takšni, da bi ene in druge zainteresirali za čim učinkovitejšo in hkrati čim cenejšo zdravstveno zaščito.

Dosedanji način obračunavanja zdravstvenih storitev po številu in prek bolnišni oskrbninjskih dni omejuje te odnose v glavnem na tehnične obračune, namesto da bi ene in druge povezal v smeri čimboljše zdravstvene zaščite zavarovancev. Zavodi za socialno zavarovanje ne preverjajo, čeprav jim je z zakonom zajamčena tudi ta pravica, kako zdravstvene ustanove nudijo zavarovancem storitve. Na drugi strani pa so ustanove kot ustanove s samostojnim finansiranjem predvsem

zainteresirane na tem, da zasluži, to pa terja ne sistematično in temeljito zdravljenje, marveč čimvečje število pregledov. Da to drži, kažejo tudi nekatere analize o posameznih republikah. Zdravljenje zavarovancev, ki gre v breme zavoda za socialno zavarovanje, traja dlje, kakor zdravljenje nezavarovanih bolnikov.

Ljudski odbori kot ustanovitelji zdravstvenih ustanov za zdaj niso z ničemer zainteresirani na tem, da bi bili odnosi med zavodom za socialno zavarovanje in zdravstvenimi ustanovami takšni, da bi nudili zavarovancem najučinkovitejšo zdravstveno zaščito. Takšne izkušnje in praksa narekujejo potrebo po novih predpisih, ki bi za zagotovitev zdravstvene zaščite zavarovancev povežali gospodarsko zainteresiranost zdravstvenih ustanov, zavodov za socialno zavarovanje in ljudskih odborov, na katerih ozemlju deluje zdravstvena ustanova.

Ker takšnih predpisov nimamo, na pristojnem mestu poudarjajo, da bi bilo treba namesto sedanjih proračunskih dajatev ljudskih odborov za potrebe zdravstva upoštevati pri komunah posebne zdravstvene sklade, v katerih bi bilo udeleženo tudi socialno zavarovanje. Naloga teh skladov bi bila sodelovati pri izgradnji zdravstvenega omrežja, financirati preventivno in epidemiološke ukrepe, kriti izdatke za zdravljenje nezavarovanih in neprekrbljenih ljudi in razen socialnega zavarovanja sodelovati v delnem kritju izdatkov za zdravstveno zaščito zavarovancev. Vzporedno s temi ukrepi poudarjajo na pristojnem mestu potrebo, da bi zavodom za socialno zavarovanje zagotovili večje sodelovanje v organih družbenega upravljanja o zdravstvenih in izkoriščanjem teh ustanov, da bi imelo socialno zavarovanje tako večji vpogled in da bi lahko opazovalo na politiko in delo zdravstvenih ustanov. N. K.

Od VSEPOVSOD

Brez zadruga ne gre

V Benedikt pripraviš zadrugo. Pred leti so jo sicer že imeli, pa so jo zaradi nekaterih slabosti razpustili. Kmalu so začeli kmetovalci ugotavljati, da si brez zadruga ne morejo pomagati tako, kot bi si lahko z organiziranim medsebojnim sodelovanjem. Dolež so se ugotovili, da bi bilo bolje, če bi začeli pripravljati zadrugo. Ker tega niso storili, bodo sedaj ustanovili novo zadrugo, pri njenem upravljanju pa bodo upoštevali dosedanje izkušnje.

Strnjeni sadovnjaki

Kmetijska zadruga Moškanjci bo na svojem območju v Prvencih obnovila 6 ha strnjenih sadovnjakov, v Šobotincah pa 17 hektarov. Sedaj raziskujejo sestav tamkajšnje zemlje in njeno plodovitost za posamezne sorte sadja. Pri tem pomaga Poslovna zveza Ptuj.

Zahvalna pisma

Uprava Tovarne avtomobilov in sindikalna organizacija v tovarni sprejemata zmeraj več pism studentov, ki so letos prakticirali v tovarni ali pa so se v njej mudili na ekskurziji. Studentje iz Nemčije, ki so bili v TAM na praktiki, se upravi poudarja zahvaljujejo za vsa skrb in za znanje, ki so ga v tovarni pridobili. Skoraj vsi zatrjujejo, da so se v podjetju, kakor tudi med delovnim kolektivom prijetno počutili. Pismo so poslali tudi poljski studentje, v katerem so se zahvalili za ljubezni sprejem, ki so ga bili deležni letos, ko so obiskali tovarno.

Še en otroški vrtec na Tezmem

V tezenski občini se število prebivalstva nenehno dviguje. Sprito tega tudi otroški vrtec v bližini »Metalne« ne more sprejeti vseh otrok, ki se ne hodijo v šolo. Zato sta Občinski ljudski odbor Tezno in delavski svet TAM sklenila na Tezmem zgraditi še en otroški vrtec. Lokacija sicer še ni točno določena, vendar predvidevajo, da ga bodo zgradili nekeje v bližini nove tezenske osnovne šole. Gradnja bo veljala predvidoma 12 milijonov in bo 5.600.000 prispevala TAM, razliko pa ObLO Tezno, Načrta za otroški vrtec bo izdelalo »Komunaprojekt« v Mariboru in bodo po teh načrtih zgradili še dva otroška vrtca.

Pogled z gradu na Laško

OBISK NA CELJSKEM TURISTIČNEM PODROČJU

LETOS NAJBOLJŠI PO VOJNI

Prizadevanja turističnih in gostinskih delavcev na področju Celjske turistične podzveze, da bi semkaj zvalili čim več turistov in letoviščarjev, so bila letos kronana z lepimi uspehi. Prvikrat po vojni so na celjskem turističnem področju zabeležili tako visok obisk, in sicer je bilo doslej tu skupaj 425.000 turističnih nočitev, v enakem obdobju lani pa skupaj 401.000 nočitev. Obisk tujcev v turističnih in letoviških krajih celjskega okraja je bil letos enkrat večji kot lani (skupaj 12.500 nočitev inozemskih obiskovalcev). Turistična društva, predvsem pa gostinski delavci, so z letošnjim obiskom zelo zadovoljni. Slednje jim je dalo še več poguma za priprave na prihodnjo sezono. Kajti, cene v glavnem ne bodo spremenjene. No, mimo tega pa povsod pripravljajo za prihodnjo sezono razne izboljšave in novosti, ki bodo turistom omogočile še boljše ugodje in prijetno bivanje v turističnih krajih osrednje Slovenije. Stremeljenja turističnih in gostinskih delavcev, da bi v skladu z danimi možnostmi izboljšali kar se izboljšati da, usmerja in podpira z velikim uspehom Celjska turistična podzveza. Tudi Okrajni ljudski odbor Celje ima razumevanje za omenjeno gospodarsko panogo.

● KAKO JE BIL LETOS V POSAMEZNIH KRAJIH. V posameznih letoviških in zdraviliških krajih, kot so Dobrna, Rogaska Slatina in Laško sezona za letos še ni zaključena. Končne številke o obisku se bodo torej do konca leta še spremenile.

● V ROGASKI SLATINI so do konca septembra zabeležili 130.831 nočitev — torej za več kot 9200 nočitev več kot lani.

Obisk inozemcev je bil za 63 % večji. Predvideno število nočitev so letos dosegli že 15. oktobra. Nedvomno, da je večja in bolj načrtna turistična propaganda in vzajemnejše ukrepanje vseh organov, vključno z Zdraviliški svet, pripomoglo k takim uspehom. Če bodo v Rogaski Slatini tudi v prihodnje tako delali, si lahko obetajo še boljši obisk letoviščarjev, in to zlasti v glavni sezoni.

● TUDI V DOBRNI so letos dosegli rekorden obisk — 85.000 nočitev. Niso pa še znani podatki o privatnih sobodajalcih, kjer se je mudilo 360 gostov. Za prihodnjo sezono bo morala vojniška občina rešiti vprašanje obdavevanja tistih ljudi, ki izdajajo sobe v sezoni. Namreč, ljudje se v sezoni močno utesnjujejo, da lahko sprejmejo turiste. Previsoka obdavevanja pa vpliva na otroške doklade. Zato je nevarnost, da bo zaradi nepravilne politike občine prihodnje leto na razpolago manj privatnih sob. Pozimi bo treba to nekako zadovoljivo rešiti. Urejanje komunalnih naprav v Dobrni zadovoljivo poteka. Cesto Vojnik—Dobrna rekonstruirajo in bo semkaj v bodoče vojna bolj udobna. Sloves zdravilišča Dobrne je v zadnjem obdobju še bolj narasel, ker je zdravilišče izpopolnjeno z nekaterimi novimi pridobitvami.

● DASI V LAŠKEM IN RIMSKIH TOPLICAH zaradi zdravstvenih ustanov, ki sta zavzeli zdraviliške objekte, ni zadosti pogojev za normalen razvoj turizma, je v zadnjem obdobju vendarle storjen napredek. Do 25. oktobra je bilo na področju laške občine nad 72.000 nočitev, v številni seveda zdraviliščih. V Laškem se že pripravljajo na gradnjo odprtega bazena s termalno vodo. Občina ima za to precej razumevanja. Tudi Center za rehabilitacijo invalidov rad omogoči, če se le da, samoplačnikom zdravljenje v zdravilišču. Najboljša rešitev za turizem, ki je to nekako bujno cvetel, bi bil nov hotel. Značito, da bo s časom tudi to mogoče. Podobne težave so tudi v Rimskih Toplicah. Tako v Laško kot v Rimske Toplice pa prihaja zmeraj več turistov.

● ČE OMEMO, DA JE ZGORNJA SAVINJSKA DOLINA letos imela 40.000 nočitev, potem je to znak, da se turizem v teh krajih znova obnavlja. Domala v vseh krajih Zgornje Savinjske doline je letos bilo neprimerno

Planine so se približale

Cesto Ljubinj—Planina—Lom so razširili in modernizirali — Boljša povezava med posameznimi področji bo koristila smotnejšemu izkoriščanju gozdov in razvoju turizma v okolici Tolmina

Tolmin, 5. nov. — Na Tolminskem so v zadnjih letih zgradili precej novih gozdnih cest, precej starih pa modernizirali ali razširili. Nove komunikacije zagotavljajo boljše prometne zveze med posameznimi gozdni področji, dalje racionalnejše in bolj

enakomerno izkoriščanje lesa, hkrati pa posredno koristijo tudi razvoju turizma.

Nedavno so zaključili dela pri modernizaciji in razširitvi nekdanje italijanske vojaške poti Ljubinj—Planina—Lom, ki leži na cilju v višini 1056 metrov nad morjem. Okoli 10 km dolgo cesto, ki je zdaj sposobna za promet tudi z najtežjimi motornimi vozili, so preurejali dve leti. Dela je financirala okrajna Uprava za gozdarstvo v Novi Gorici in so veljala okoli 2 milijona dinarjev.

Nova cesta je pomembna za gozdarstvo in za napredek gospodarstva na planinskih pašnikih. Približala je dolini planine Lom, Podkuk, Razor, Rut in Temno brdo, kjer nameravajo urediti vzorne višinske pašnike. Po sodbi revirnega gozdarja tov. Franca Lebana bodo pri čiščenju planinskih pašnikov dobili najmanj 10.000 kubičnih metrov drv. Sčasoma bodo omenjeno cesto povezali s tisto, ki vodi iz Kneže v državni gozd Kneže prode.

M. D.

Zatišje v Savudriji

Riba mora trikrat plavati

Ljubitelji rib bodo poceni prišli na svoj račun — Praznik ribičev ob slovenskem Jadranu — Tridnevni program

Ribiči ob slovenski obali Jadrana bodo imeli konec tega tedna svoj praznik. Praznujejo ga vsako leto ob zaključku sezone ribolova. Za letos so za praznik »Praznika ribičev« predvidene številne prireditve. Le-te bodo predvsem v Izoli in Piranu, kjer ima slovensko pomorsko ribištvo svoja najmočnejša predstavstva: »Ribičev« v Izoli in »Ribičev« v Piranu. Program prireditev se bo začel v petek popoldne z veliko pomorsko parado vsega ribiškega ladjevja iz obalnih mest. Okrog 40 ladij in motornih čolnov bo

krenilo iz Pirana v Koper in v Izolo. Zvečer bo v Izoli »veseli večer« ob sodelovanju ljubljanskih gledališč in humoristov Radia. V soboto bo ob desetih dopoldne v Izoli (ob slabem vremenu pa v piranskem gledališču) veliki zbor ribičev. Pregledali bodo letošnje ribiške uspehe, najboljšim ribiškim posadkam pa bodo razdelili nagrade.

Največje množico bo gotovo privabil ribiški ples, ki ga bodo ribiči priredili v veliki dvorani tovarne za konzerviranje rib »Arrigoni« v Izoli. Stari morskoli so se bodo tedaj zavrteli z mladimi sireni ali pa za mizo pripovedovali o svojih dogodivščinah na morju in o nenavadnih ribah, ki so jih srečali na lovu. Za nedeljo pa so na programu kulturna razstava rib v hotelu »Rotonda« v Piranu, na vseh ribiških ladjah pa razstava ribiškega pribora in moderne opreme za ribolov in za medsebojno sporazumevanje z drugimi ladjami. Pri vsem programu ob prazniku ribičev bodo sodelovali tudi gojenci Srednje pomorske šole, oziroma Ribiške šole iz Pirana.

Za ljubitelje rib pa sta tako »Riba« kot »Ribič« sklenila obilno založiti z ribarji vsa gostinska podjetja v obalnih krajih in to po režijskih cenah, da bodo gostiča lahko prodajala ribe res poceni. Zaradi tega se bodo ob koncu tedna prav gotovo cele tone sardel, sardonov in še drugih večjih in bolj silih rib preselile iz vode v olje in nato v vino. Tako je pač — riba mora trikrat plavati. Imenitno bo sodelovali osebno pri tem.

J. L.

OD ZAGORJA DO BREŽIC

● V Radečah pripravljajo za obiskovalce kino predstav majhno presenečenje. Nabavili so namreč novo kinoaparatur, po kateri bo mogoče predvajati filme po sistemu vstavitven. Sedanja kinoaparatura pa bodo najbrž dali v Zidani most in na Vrhovo, kjer si bodo prebivalci uredili svoj kino.

● Kulturno prosvetno življenje v Brezici in občini Senovo se je že razgibalo. Tako pripravljajo člani dramske sekcije kar tri uprizoritve in to mladinsko igrano »Janko in Metka«. Dobričanimovo komedijo »Skupno stanovanje« in čisto opereto »Tam na gorah«. Tudi pevski zbor je začel redno vaditi.

● V počastitev občinskega praznika v Brezici je v redakciji Staneta Skalarja, kustosa Posavskega muzeja iz Brezice, izšel zbornik Posavje. Le-ta je ena izmed najboljših doslej izdanih tovrstnih publikacij. V zborniku Posavje se odziva zgodovina Brezice in okolice od srednjega veka pa do narodnoosvobodilne vojne. V zborniku sodelujejo dr. Milko Kos, V. Špičar, P. Petru, Boris Lepušček, dr. Franc Stanec, Franjo Baš, dr. Vlado Brglez, Janko Knapič ter Milos Poljanšek, največ gradiva pa je prispeval Stanet Skalar. Umetniška dela med tekstom pa so delo akademskega slikarja Franja Stupovška.

Ljudsko revijo Prešernove

družbe

OBZORNIK

dobite v vseh knjigarnah, kioskih, trafikah

Nekaj popotnih beležk

V NOvem MESTU ČEZ DELAVNIK

Glavna novomeška ulica je zdaj asfaltirana, nič več ni prahu in blata kot nekoč, za čistočo cestnišča pa vzorno skrb pometa

ZAGRENJENI TURIZEM

Treba je pohiteti, zdaj v jeseni je dan kratek. V dolenski metropoli se težko zanašajo na pregovor: kar nisi storil danes, stori jutri. Med danes in jutri je noč in noč je zvalil celo kar turistični prospekt, primeri kaj podobnega, bo gotovo z zagrenjenimi čustvi sedel na prvi vlak in jo popihal proti Ljubljani. Škodaj Mi pa spreglejmo to neprijetnost in kljub temu do mraka vztrajajmo na novomeških ulicah. Zvečer pa — kamorkoli.

NA ULICAH

Ni jih veliko (ulic namreč), a te, ki so, so Novomeščani v zadnjih letih lepo uredili. Mesto pa je precej večje, kot pred leti. Novi domovi na Grmu, ob Krki in v Bršljini, povečana tekstilna tovarna, urejen vodovod in kanalizacija, ulična razsvetljava, moderni športni prostori, spominski prostor NOB, študijska knjižnica, preurejena Križatića, novo kopališče, vse to daje dolenski metropoli nove poteze. Tudi letos so opazni novi premiki v stanovanjski izgradnji. Na Kandiji, kjer pravkar uročajajo novo ulico na desni strani mostu, dokončujejo nov moderen stanovanjski blok, drugi se je dvignil nad temle. Nekaj ducatov zasebnih hiš je vzkliko na valoviti periferiji.

»Lepe hiše zidamo, mi pojasnjuje zidar na gradbišču. »Samo... No, če bi bili na predvolilnih sestankih, bi slišali, da so te hiše sila lepe, pa tudi sila drage.«

To je res. Stanovanjska stiska je tudi v Novem mestu tako huda, da ljudje brez stanovanj nestrno gledajo, kako gradbinci lišpajo nove bloke, jih oblagajo s kamni in jim dajejo nenavadne oblike. Lepo je, če pogledati te hiše, še lepše bi bilo, ko bi jih bilo za manj denarja več.

»S stanovanji niso zadovoljni,« je pravil moj sobesednik, »govorijo, da so premajhna.«

Menda bodo morali na občini dobro razmisliti o novogradnjah. Kajti, kakor se je slišalo, na predvolilnih sestankih, pa tudi drugače, so jih kar krepko poslušali. Najbrž bo zalego.

Malu je meščanov, ki bi imeli svoje mesto tako radi kot Novomeščani. Ob volitvah in v času občinskega praznika, ki so ga nedavno imeli, je bilo slišati toliko ljubeznih pohval in besed, da se celo tujcu nehote razneži srce. Ta ljubezni nemara čisto premaga najhujše težave, ki jih ni malo. Človek bi rekel, da premorejo Dolenjci sploh več ljubezni kot denarja.

»Industrije nimamo dovolj,« je pripovedoval znanec. »V kmetijstvu so potrebne dolgoročne investicije. Povsod, kjer so vsaj nekaj malega ustvarili, je položaj čisto drugačen kot tam, kjer se ni nič premaknilo z mrtve točke. Dela ni dovolj, ljudi pa je.«

Pa sem spet zakoračil po ulicah in premleval spregovorjeno misel. Zvedel sem, da bo »Novoteks« v kratkem odprla svoj obrat v Metliki, s čimer bo znatno pomagano ljudem v tem koncu Bele krajine. Ta korak, ki ni samo lepa socialna gesta, ampak je tudi gospodarsko čisto v redu, je zanimiv, če ga nekoliko izmerimo v slovenskem merilu.

O Dolenjski in njenem gospodarstvu razpravljajo že nekaj let. Razprave so precej uspešne, sadovi jim niso podobni. Zakaj tudi ostala industrijska podjetja, ki mejijo na Dolenjsko, ne ustanavljajo tudi svojih podružnic. Zakaj? Prvič, ker je delovnih rok dovolj. In ta »prvič« je zelo važen. Ali ni že kar nekam nevarno, da tiščimo v industrijska središča zmeraj več investicij, rekonstrukcij in modernizacij? Industrijska mesta se resda širijo in dajejo več milijonov in milijard. Toda, ali te milijarde odtehtajo vse posledice, ki jih povzročimo s tako koncentracijo industrijskih investicij? Pomislimo samo na to, da zvaljamo delavce s podeželja v industrijska mesta, tam pa nimamo zanje stanovanj, povečujemo socialne probleme, nimamo urejenih komunalnih, prosvetnih,

socialnih, zdravstvenih in drugih objektov in ustanov. Na drugi strani imamo taka področja, kot je na primer Dolenjska, kjer bi lahko ob veliko manjših posledicah zaposlili dovolj delovne sile in pomagali prebivalcem, da dohitijo razvitejše kraje. Na videz je to razmišljanje precej podobno opravičevanju »socialnih in političnih« investicij. Pa ni tako. Odvadi bi se morali starih, smešno rečeno: kar »postiljskih« predstav o zemljepisni razsežnosti Slovenije in našega ožjega gospodarskega prostora. Kaj na primer predstavlja železniška proga Ljubljana—Novo mesto

Izložba »Komisijske prodaje« je zmerom oblegana od gospodinj

za razvito gospodarstvo in industrijo? Nič več kot industrijski tir. In pravzaprav so naše železniške proge sami, sicer še slabo urejeni industrijski tiri.

Sem navaden laik. Toda če slišim, da je podjetje X. dobilo toliko deviznih milijonov za rekonstrukcijo in povečanje, da namerava povečati proizvodnjo in zaposliti recimo še tretjino več delavcev, se zamislím ob vprašanju, kako se bo ta investicija obrestovala. Mrtvi del investicije bo nedvomno stekel brez večjih težav, kaj pa živi? Od kod bo prišla tista tretjina več delavcev, kje so zanje stanovanja, šole, menze itd. itd.? In smo pri samih komunalnih in socialnih problemih, ki na račun take investicije zgrabijo občino industrijskega mesta za vrat kot kleščo.

Zaradi teh pomislekov sem razgrnil strani obsežnih razprav o gospodarstvu v prenašane industrijsko središče. dV

Dijakinja sta prišli iz šole po kosanji

KOT RIBE NA SUHEM

se počutijo okrajni športni organi brez sredstev spričo odgovornih nalog

Športnice naložene kar se da. Izbiro je dovolj. Tu je vse, kar potrebuje za v kuhinjski lonec, iz katerega bo zajemala velika družina. Njegova dolžnost je, da skrbi za to, da ji pomaga in polni lonce. Toda, pri športnici zamašni koščenosti prste v žepu, ki jih obrača in pregleduje. Slišati je le zvenket drobiža. Premalo za vse. Kaj zdaj? Gre le za prispevke problemu, ki vanj letos hudo zadeva Okrajna športna zveza Ljubljana s svojimi strokovnimi zvezami in ki ga morda srečujejo še kje drugje. Okrajna športna zveza je ta, ki zamašni zvezi v naložbe in blaginjah je le pajčevina ali pa morda nekaj drobiža. Pred okrajno športno zvezo in njenimi strokovnimi zvezami pa je še mnogo nedokončanih nalog...

Trinajsta v Evropi

Bologna, 5. nov. - Včeraj je bilo v Bologni končano evropsko prvenstvo v umetnem kotalkanju. V štirih disciplinah prvenstva so tritkrat zmagali nemški tekmovalci, enkrat pa je zmagal angleški par. Na tem prvenstvu je bila zastopana tudi Jugoslavija. Zelo lep uspeh je dosegla naša tekmovalka Andreja Nataša iz Ljubljane, ki je pri posameznicah v obveznih in prostih likih zasedla 13. mesto, medtem ko je bila Staša Fajdiga devetnajsta.

KOSARKARSKI KOMENTAR

Glavna proga: LJUBLJANA-BEOGRAD

v sezoni 1957/58 po raznih spremembah in novih pravilih

Ne toliko stara - kot lepa - navada nam velja, da tudi letos pregledamo in glavni obrisi vse, kar se je zgodilo pomembnega in nepozabnega med koši. Tokrat imamo za to še več vzrokov. Z zadnjimi leti smo pokopali stara pravila. Na košarkarskem vrhu so se zgodile najbolj nepričakovane spremembe. Še nikdar ni bilo toliko izenačenosti moštvev. Dosegli smo vrsto rekordov, ki bomo zaradi njih v prihodnje prica še večjim dejanjem. In vse to je le delček minule sezone. Dovolj zanimiv, da z zadnjim komentarjem postavimo spomenik košarkarskemu prvenstvu za leto 1957 - dvanaestemu po vrsti.

S splošnimi ugotovitvami ni moč zarisati grafikonov, ki bi predložili, kako so košarkarji po Jugoslaviji preživeli svojo sezono. Zato moramo predvsem razmejiti področja. To niti ni težko, saj so Zagreb, Beograd, Zrenjanin, Ljubljana in večkrat odbojni Karlovac že dolgo središča, kjer najbolj natančno ločimo utrip košarkarskega življenja.

Lahko povemo tole: Zagreb je, kot že dve leti, počasi in zanesljivo na poti nenehnega nazadovanja. Niti najmanjšega upanja ni, da bi v prihodnje zavili v nasprotno smer. Zrenjanin je prešel svoj zenit in ga čaka vsaj nekaj let izrednih težav in življenja na račun kapitala od prej. Beograd je, potem ko je lani ostal z Radničkim izven lige, s tremi več ali manj uspešnimi predstavnikmi navajal svoj ponosni, bliskoviti vzpon. Ljubljana je po dolgaletni kandidaturi bila končno izbora za glavarja košarkarskih moštvo.

Delno sodi vse to v minulo. Z njo nas lahko večjeje le prijetni spomini, kajti glavno vprašanje je sedaj, ko se je zadovoljstvo poleglo, če bomo lahko tudi vnaprej obdržali vodstvo? Čeprav sem v nekaj prejšnjih stvarkih povedal, od kod nam grozi največja nevarnost, bi bil površen, če ne bi temeljito preučeval stvari, ki bodo še čez kratak čas spet vsebinski mnogim športnim pomenkov. Zato se najprej ozrimo na moštvo, na vzroke njihovih zmag in porazov.

ODLOČILNI ODSTOTKI

Olimpija je imela na največ področjih dobro izpolneno moštvo. Svoj uspeh mora pripisati v glavnem prvini, ki je prinašala prvenstvo deset let zaporedoma. Črveni zvezdi in predvsem nikrat Proleterju. To je hkrati daleč najpomembnejša oblika dobre tekmovalne vrste: izenačenost in vigranost. Pet igralcev, ki so imeli nič koliko solidnih menjav, je kot eden sodelovalo v obrambi in napadu. Njihovo skoraj popolno razumevanje v igri je omogočilo izvajanje načrtov. Nedvomno je imel Proleter še nekoliko bolj točno in za spoznanje bolj usluženo petorko. Toda bila je prenizka. Olimpija pa je bila tudi na tem, ne najmanj pomembnem polju med prvimi štirimi. Neposredno bi morali napre-

BLIZE TERENU, PA VANDAR

Po vaseh in mestih so posejana športna društva in klubi. Za usmeritev njihovega dela, za medsebojno povezavo, za vzgojo strokovnega kadra in podobno pa je bilo potrebno neko skupno telo. Prav zaradi tega so bile pred leti ustanovljene okrajne športne zveze s strokovnimi zvezami, ki naj bi opravljale delo v pomoč športnim organizacijam na njihovem terenu. Okrajne športne zveze so dobro začele orati ledino, toda prav zdaj, ko od njih največ pričakujemo, se ponekod postavlja vprašanje nadaljnjega obstoja teh organizacij. Zakaj?

OKRAJNA ZVEZA V SKRIPCIH

Prejšnja leta je Okrajna športna zveza dobila od Okrajnega ljudskega odbora sredstva, s katerimi je krla stroške svoje dejavnosti oziroma dejavnosti svojih strokovnih zvez, prav tako pa tudi delila pomoč športnim organizacijam na njenem območju. Letos pa je tako, da imajo občinski ljudski odbori sredstva, s katerimi naj pomagajo športnim organizacijam. Okrajna športna zveza Ljubljana pa je za svoje delo dobila le 200.000 dinarjev. Je mar to dovolj? Na to vprašanje je med drugim takoj odgovoril predsednik Okrajne športne zveze Ljubljana Jože Martinčič: »Znesek 200.000 dinarjev pravzaprav ne pomeni mnogo. Ta denar je OSZ Ljubljana razdelila na sedem

strokovnih zvez, in sicer je dala vsaki po 15.000 dinarjev. Ostali znesek pa bomo še naknadno razdelili, vendar s tem ne bo rešen problem, pred katerim so se znašale naše zveze. Nemogoče je, da bi s temi sredstvi Zveze prirele razna tekmovanja, skrbje za vzgojo kadrov, imele skrbno urejeno administracijo itd. Ponekod sicer menijo, da naj bi naše strokovne zveze vzdrževala društva in klubi, če jih potrebujejo. Potrebujemo jih, toda klubi in društva nimajo niti za svoje delo dovolj sredstev.

Obrnili smo se tudi na predstavniške posameznike strokovnih okrajnih športnih zvez. Ze nekaj odgovorov nam je zadostovalo, da smo dobili dovolj jasno sliko njihovih nalog in težav:

Reprezentanca Švedske premagava

Beograd, 5. nov. - V plinirskem mestecu v Košutnjaku je bila danes svečana otvoritev dvolletne prednjaškotrenerske šole.

Odprta je trenersko-prednjaška šola

Zagreb, 5. nov. Namiznoteniško moštvo zagrebske Mladosti je danes v Ivanjgradu premagalo reprezentanco Švedske s 5:4.

Zoran Naprudnik, predsednik Okrajne atletske zveze: »Od Okrajne športne zveze smo letos dobili 15.000 dinarjev. To ne zadostuje za naš program. Zato smo morali iz programa izločiti precej tekmovalcev, ki naj bi zajela predvsem drugorazredne tekmovalce. Kot mi je znano, pa so nekatere druge sorodne zveze v drugih okrajih dobile večjo pomoč. Mariborska okrajna atletska zveza je na primer dobila letos že 200.000 dinarjev. Ne moremo zahtevati od sestavnih organizacij, da bi nas vzdrževale.

Milivoj Tasić, tehnični sekretar Ljubljanske nogometne podzveze: »V našem letnem proračunu smo predvidevali 220.000 dinarjev primanjkljaja od OSZ pa smo dobili 15.000 dinarjev. Tako smo zdaj prisiljeni pobirati od klubov vse takse, čeprav se tudi klubi borijo z velikimi težavami. Nimamo sredstev, da bi razbremenili klube, zato so na primer odpovedali sodelovanje v naših tekmovanjih NK Borovnica, NK Jadran-Jezica, NK Stane Rozman iz Ljubljane pa se je celo razformiral.

Avugst Likovnik, predsednik Okrajne kegljske zveze: »Nimamo niti sredstev, da bi lahko kupili pokale za zmagovalce na prvenstvih naše okrajne zveze. Nahačamo se v takšnih težavah, da morajo naše delo vzdrževati klubi in društva. Menim, da bi morale okrajne zveze dobiti vsaj potrebna sredstva za administracijo, obisk terena, sestanke in vzgojo kadrov.

POTREBNA JE POMOČ

Jasno je, da je telesno-vzgojna dejavnost družbeno potrebna, zato je nujno, da ima družba do nje tudi določene obveznosti. Te obveznosti družba sicer priznava, vendar pa srečamo še vedno primere, ko so nekatere športne organizacije, kar zadeva materialnih sredstev, prepustne svoji iznajdlivosti. Prav zaradi tega srečamo primere odpovedi naših društev na mnogih domačih tekmovanjih, pomanjkljive opreme, odstopne društvenih delavcev in podobno. Zato je SOS okrajnih športnih zvez vedno bolj glasen.

Edo Glavič

Trening tekma jugoslovanske reprezentance

Novi Sad, 5. nov. - Člani Jugoslovanske nogometne reprezentance so danes nadaljevali s pripravami v Novem Sadu za bližnji srečanj z Grdijo in Romunijo. Člani A reprezentance so odigrali krajšo trening tekmo proti Voivodini, ki so jo okrepili člani B reprezentance. Pred 2000 gledalci je zmaga A reprezentance s 4:3.

VESTI IZ KRANJA

KINO

»STORŽICE«: premiera ameriškega barvnega cinemascopega filma »Indijanski borec«. V glavni vlogi Kirk Douglas in Elsa Martinelli. Predstava ob 18. in 20.

»SVOBODA«: ameriški barvni film »Divji sever«. Predstava ob 19.

Vesti iz Jesenice in okolice

Zdravniško dežurno službo ima na Jesenicah dr. Mihael Sajevac. Obratna ambulanta.

MESTNO GLEDALIŠČE JESENICE

Cetrtek, 7. novembra 1957 ob 19.30: Maksim Gorki: »Matja«. Slavnostna premiera v počastitev 40-letnice Velike oktobrske revolucije.

Sobota, 9. novembra 1957 ob 19.30: Maksim Gorki: »Matja«. Zveze z vlakom ugodne.

Nedelja, 10. novembra 1957 ob 19.30: Maksim Gorki: »Matja«. Režija in scena Bojan Cebuli. Zveze z vlakom ugodne.

Umrla je naša ljubljena mama

SVETKA SVETINA

vdova stavbenika

K poslednjemu počitku jo bomo spremili v sredo, 6. novembra 1957 ob 17. uri iz Antonove mrliške veže na Zalah.

Zalujoči: otroci MELITA, ing. BENO in ANČKA, snaha NUŠA, zet dr. MARJAN DULAR, vnuka JANEZ z ženo BREDO in MARKO ter ostalo sorodstvo

Vsem sorodnikom in znancem sporočamo žalostno vest, da je umrla naša ljuba mama, hčerka, sestra in teta

MARJANA ČERNE, roj. REMŠKAR

Pogreb nepozabne pokojnice bo v sredo, 6. nov. 1957, ob 14.30 iz Marjine mrliške veže na Zalah.

Ljubljana, 5. novembra 1957.

Zalujoči: otroci Jože, Marjan, Dani, Kristina in Viktor, mama Marjana, sestre Franca, Angela, Ivanka in Pavla ter ostalo sorodstvo

Vsem sorodnikom in znancem sporočamo žalostno vest, da je v 80. letu starosti preminil naš dragi oče, tast, ded, praded, brat, svak in stric

IVAN GALÈ

upokojenec

Pokojni leži do pogreba na Zalah v Jakobovi mrliški vežici. Pogreb bo v četrtek, 7. novembra 1957, ob 15. uri od »Vinoceta« na viško pokopališče.

Ljubljana, Moravče, 5. novembra 1957.

ZALUJOČI OTROCI IN OSTALO SORODSTVO

Vsem sorodnikom in znancem sporočam žalostno vest, da je umrla moja ljuba žena, sestra in teta

Lucija Kladošek, roj. Gačnik

Pogreb nepozabne pokojnice bo v sredo, 6. novembra 1957, ob 16.30 iz Jože-fove mrliške veže na Zalah.

Ljubljana, Trebnje, Podstreda, 5. novembra 1957.

Zalujoči: mož AVUGUST, sestre MARIJA, ANI, por. NOVAČ, z družino in ostalo sorodstvo

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš predobri in skrbni mož, oče, tast, ded, brat in stric

VINKO KLANŠČEK

upokojenec

Pokojnik leži v Andrejevi mrliški veži na Zalah. Pogreb bo 7. novembra 1957 ob 15.30 izpred pokojniškega doma na pokopališču v Štepanji vasi.

Ljubljana, 5. novembra 1957.

Zalujoči: žena KLEMENTINA, hči DANICA, zet ALEKSANDER VALIČ, vnuk IZTOK in ostalo sorodstvo

GENERALNA DIREKCIJA JUGOSLOVANSKIH ŽELEZNIC

razpisuje

PRVO JAVNO LICITACIJO

za popravilo 21.544 železniških tovornih vagonov vseh širin tirov v letu 1958

Predračunska vsota 8.402.160.000 din

Licitacija bo 6. decembra 1957 ob 10. uri v Generalni direkciji Jugoslovanskih železnice - Beograd, soba 442a, II. nadstropje. Pogoje in elaborat za licitacijo lahko dobite od 7. novembra 1957 dalje vsak delavnik v Generalni direkciji Jugoslovanskih železnice, soba 442a, II. nadstropje.

Licitacije se lahko udeležijo vsa podjetja na področju FLRJ, ki popravljajo tovorne vagonne, kakor tudi druga, ki imajo pogoje za to delo.

Vagone bomo dali v popravilo samo prek te javne licitacije. Ponudnik lahko ponudi tolikšno število vagonov, kolikor jih lahko popravi v letu 1958.

Ponudniki naj pisмено zahtevajo pogoje in elaborat, ki so brezplačno na razpolago.

Hkrati s ponudbo mora ponudnik predložiti:

1. Pooblastilo predstavnikov, da lahko zastopa ponudnika pri licitaciji.
2. Dokument o registraciji podjetja.
3. Potrjeno o položeni kavciji ali garantno pismo Narodne banke za posle javnega licitiranja v znesku 2% za ponudeno količino in potrjeno o vplačani občinski taksi v vrednosti števila tovornih vagonov, za katere je ponudil, da jih popravi v letu 1958.
4. Izjavo, da so mu znani pogoji in elaborat licitacije in da pristane nanje.

Iz Generalne direkcije Jugoslovanskih železnice - Beograd

3540

CIRKUS

Svetovno znani Moskovski cirkus v Tivoliju v cirkusu »Adria«. Predstave ob 17 in 20. Predprodaja vstopnic od 9-20 pri blagajni cirkusa in pri Putniku. - Rezervacije na telefon 20-146.

KONCERTI

Planist Jurica Muraj iz Zagreba bo koncertiral v petek, 8. novembra za modri abonma. Mladi umetnik je ravno kar dokonal študij v mojstrski šoli Marguerite Long v Parizu. Preostale vstopnice bodo v prodaji na dan koncerta v Filharmoniji.

Koncertna direkcija prosi abonente belega in modrega abonmaja, da plačajo drugi abonmaji obrok.

PREDAVANJA

Slovensko zdravniško društvo vabi vse zdravnike in medicinske višje sestave na predavanje doc. dr. Vladimira Gvozdanovića iz Zagreba: »Rentgenska diagnostika intrakranialnih ekspanzivnih procesov«. Predavanje, spremljano z diapozitivi, bo v petek, 8. novembra ob 19.30 v predavalnici Interne klinike v Ljubljani.

MARIBORSKE VESTI

Dežurna lekarna: Sreda, 6. nov. 1957, lekarna »Student«, Gorkova ulica 18. Četrtek, 7. nov. 1957, lekarna »Center«, Gosposka ulica 12.

KINO

»UNION«: ameriški barvni vstopni film »Dalja obzorja«.

»PARTIZAN«: angleški barvni film »Izgora je bila mlada«.

»UDARNIK«: franc. film »Julietta«.

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE

Sreda, 6. nov. ob 19.30: Lorca: »Dom Bernarda Albe«. Red Sreda in Izven.

Cetrtek, 7. nov. ob 18. uri: Wolf: »Kotorski mornarji«. Brezplačna predstava delovnim kolektivom, ob 19.30: Lorca: »Dom Bernarda Albe«. Red LMS-3.

CELJSKE VESTI

SLOV. LJUDSKO GLEDALIŠČE: Sobota, 9. nov. ob 20: Maksim Gorki: »Sovražniki«. Premiera. Slavnostna predstava v čast 40. obletnice oktobrske revolucije. Premierski abonma in izven.

KINO

»UNION«: franc. barvni film »Nana«. V glavni vlogi Charles Boyer in Martine Carol. Predstavi ob 18 in 20. uri.

»METROPOL«: jugoslov. film »Tuja zemlja«. Predstavi ob 18 in 20. uri.

IZ ROGAŠKE SLATINE

Francoski film »Stopnice za služniced«.

IZ PTUJA

Sreda, 6. nov. ob 18: E. Freilih: »Vrnil se je«. Red LMS-1 in izven.

Cetrtek, 7. nov. ob 20: E. Freilih: »Vrnil se je«. Red Cetrtek in izven.

Petek, 8. nov. ob 20: E. Freilih: »Vrnil se je«. Gostovanje v Kidrichev. Abonma in izven.

VESTI IZ TRBOVELJ

»SVOBODA-CENTER«: ameriški film »Po nedolžnem obsojen«.

Z BLEDA

Svedski film »Samo mat«. V glavni vlogi Eva Dahlbeck. Predstavi ob 17 in 20. uri.

DROBNI OGLASI

MOŠKO IN ŽENSKO DELOVNO SILO. za servis, kvalificirane avtomobilske, visoko kvalificirane avtomobilne, kvalificirane ličarje in delavce za ličarsko delavnico sprejmemo. - Zglasite se na upravi Elektrarne cestne železnice Ljubljana, Celovška cesta 164. 3635-z

ZDRAVSTVENI DOM OBČINE LJUBLJANA CENTER objavlja, da se bo začelo cepljenje proti POLIOMIELITISU (otroški paraliza) v tednu od 11. do 18. novembra 1957. Starši so za svoje otroke že prejeli vabila za čas med 7. in 12. oktobrom, ko smo morali cepjenje odgoditi zaradi epidemije influence.

Cepjenje bo na istih cepiščih ob isti uri in na isti dan v tednu. Za ponedeljek 7. oktobra vabljene naj pridejo 11. novembra, za torek 8. oktobra vabljene naj pridejo 12. novembra, itd.

Prispevek staršev k stroškom popolnega cepjenja (za vse 3 injekcije) znaša 600 din, in se vplača ob cepljenju, lahko v dveh obrokih. Upravičenci do brezplačne zdravstvene zaščite na račun občine bodo cepljeni brezplačno.

Starši, ki niso prejeli vabil za otroke rojene v letih 1951, do 1956 in v prvih treh mesecih 1957, naj jih pripeljejo na cepjenje v otroški dispanzer v Ulici Stare pravde št. 2 ali v Mestni dom na Križankah, trg 2. med 11. in 18. novembrom od 9-12 in od 15-18.

Urbanistično društvo Slovenije prireja v dnevih od 6.-8. novembra v Ljubljani v dvorani Nebojšina, Kidričeva 5 priščitje, razstavo »Regionalni plan okraja Krapina«, ki ga je izdelal Urbanistični inštitut LRH. Regionalni plan bodo 7. novembra ob 16. uri v navedeni dvorani, pojasnjevali in utemeljevali v predavanju inž. arh. Branko Petrovič in prof. Stanko Žuljič. Regionalni plan okraja Krapina je prvi regionalni načrt nekega področja v Jugoslaviji izdelan za stvarno utemeljevanje in vsklajevanje pokrajinskega razvoja. Vabimo Vas, da si ogledate razstavo in udeležite predavanja.

Pionirska knjižnica obvešča starše, ki so prijaviteli otroke v pevski tečaj, da se 2. otroci zglasijo v petek, dne 8. nov. ob 8. uri v Zlati dvorani Uniona. Vhod skozi hotelski vrt.

GOSPODINJE!
ZADOVOLJSTVO JE ČISTITI Z

ISOL
ČISTILO ZA KOVINE IN STEKLO

»ULTRAGIN« — šport krema je prvovrstna mastna krema. Tudi tvoja koža potrebuje hranilne snovi, ki jih vsebuje »ULTRAGIN« — šport krema.

»FLEX« dobili pri trgovcu, kjer kupujete za svoje gospodinjstvo. Zahtevaj »FLEX«, če hočeš kvaliteto. Idealno čisti mastne madeže.

Negovana žena uporablja hormonske (nočne) in vitaminske (dnevne) kreme »Eveline« za suho ali mastno kožo, katere so dobile vse drogerije!

DNEVNE NOVICE

Čestitka

Na Prirodoslovno-matematični fakulteti je z odliko diplomirala Zora Gomilšek. — Čestitajo prijatelji.

GLEDALISCA

DRAMA LJUBLJANA

Sreda, 6. novembra zaprto. Cetrtak, 7. nov. ob 19.30: O'Neill: Dolgega dneva potovanje v noč. Abonma D. (Sedeži so še v prodaji).

Petek, 8. novembra, ob 19.30: Višnjevič-Kreft: Optimistična tragedija. Javna Generalna za dijaški abonma II.

Sobota, 9. nov. ob 19.30: Višnjevič-Kreft: Optimistična tragedija. Premiera v proslavo 40-letnice Oktobrske revolucije. Izven.

Zaradi hudih boleznih v ansamblu je morala Drama prestaviti premiero »Optimistične tragedije« od četrtka na soboto, 9. novembra ob 19.30 uri. Prodaja vstopnic za premiero se prične v sredo, 6. novembra ob 17. uri pri dnevnih blagajni Rezervacije vstopnic povabljenih na premiero so podaljšane do srede, 6. novembra do 12. ure.

Abonante dijaškega abonmaja II. opozarjamo, da imajo v petek, 8. novembra ob 19.30 uri javno generalno »Optimistične tragedije«. S tem uvaža Drama zanimivo novost: javne generalne za dijaško mladino.

V nedeljo, 10. novembra popoldne gostuje Drama SNG z »Dnevnikom Ane Frank« pri DPD Svoboda v Cenuh, istega dne zvečer pa je v Drami prva repriza »Optimistične tragedije« izven abonmaja. Predstava »Setem let skomih« v nedeljo zvečer odpade.

OPERA

Sreda, 6. novembra zaprto. Cetrtak, 7. nov. ob 19.30: Baletni večer: Chopin: Silfide, von Einem: Rondo o zlatem teletu, Rossini: Respighi: Fantastična prodajalna. Abonma red B. (Sedeži tudi v prodaji).

Petek, 8. nov. ob 19.30: Giordano: Andre Chénier. Abonma red Petek popoldanski. (V prodaji stojšča). Sobota, 9. nov. ob 19.30: Baletni večer: Chopin: Silfide, von Einem: Rondo o zlatem teletu, Rossini: Respighi: Fantastična prodajalna. Abonma red F. (Sedeži tudi v prodaji).

Nedelja, 10. nov. ob 19.30: Verdi: Othello. Gostilje tenorist Jozsef Joviczky, prvak Budimpeštanske Opere, izven in za podeželje.

V nedeljo, 10. novembra bo v Operi gostoval v vlogi Othella madžarski dramski tenorist Jozsef Jo-

viczky, ki je že 10 let član budimpeštanske Opere in v nji nosilec vsega glavnega dramskega tenorskega repertoarja. Joviczky je bil prvotno delavec, hkrati pa je študiral petje na Visoki šoli za glasbo v Budimpešti, kjer je v štirih letih z odličnim uspehom absolvirал snov, ki je predvidena za 8 let. Po diplomu je bil takoj angažiran na budimpeštanski Operi in se v kratkem času povzpela v vrste njenih najvidnejših umetnikov. Njegove najboljše vloge so: Othello, Radames v Aidi in pa glavne tenorske partije v vseh Wagnerjevih operah. Prvo gostovanje renomiranega madžarskega umetnika bo v ljubljanski Operi zanimiv umetniški dogodek, saj je vloga Othella pevsko in igralsko ena najpomembnejših v operni literaturi. Predstava v nedeljo bo izven abonmaja, vstopnice v prodaji od danes ob 17. ure dalje.

MESTNO GLEDALISCE LJUBLJANA

Gledališka pasaja

Sreda, 6. nov. ob 20. Večer v čitalnici. Abonma LMS I.

Cetrtak, 7. novembra: Zaprto.

Petek, 8. novembra ob 20: »Ladja spomina«. Proslava 40-letnice Oktobrske revolucije.

Sobota, 9. nov. ob 20: Evreinov: »Komedija o sreči«. Abonma Sobota. Vstopnice so tudi v prodaji.

Nedelja, 10. nov. ob 19: »Ladja spomina«. Izven. Popoldanska predstava — ob 20: Nušič: »Dr. Izven.

SENTJAKOBSKO GLEDALISCE

Ljubljana, Mestni dom

Sobota, 9. nov. 1957 ob 20: A. Medved: »Za pravdo in srce«. Ljudska igra. Premiera v proslavo 40-letnice Oktobrske revolucije. Red B. Vstopnice so tudi v prodaji.

Nedelja, 10. nov. 1957 ob 16: Nestroy: »Nič ni tako skrito, da ne bi postal očito«. Veseloliga z godbo in petjem. Popoldanska predstava. Izven.

Ob 20: A. Medved: »Za pravdo in srce«. Ljudska igra. Večerna predstava. Izven.

V soboto, 9. novembra ob 20. uri bo v Sentjakobskem gledališču druga premiera v letošnji sezoni. Medvedova igra »Za pravdo in srce«. V glavnih vlogah bodo nastopili: Petrovičeva, Simončičeva, Bergant, Karus, Penko, V. Vrhnovec, Zakrajšek, v ostalih vlogah sodeluje ves ansambel. Predprodaja vstopnic od petka dalje v Mestnem domu. Vstopnice lahko rezervirate po telefonu na št. 32-869.

ORTRINSKO GLEDALISCE

Ljubljana, Komenskega ulica 12

Sreda, 6. novembra ob 19. uri: Clanski sestaneč.

Sobota, 9. novembra ob 20. uri: H. Tiemayer: Mladost pred sodiščem. Nedelja, 10. novembra ob 20. uri: H. Tiemayer: Mladost pred sodiščem. Vstopnice se dobe za soboto od 18.-20. ure in v nedeljo od 10.-12. ure in od 18.-20. ure.

MLADINSKO GLEDALISCE

Ljubljana — Križanke

Nedelja, 10. novembra 1957 ob 10. uri: Sylvia Kammerman: »Štiri enodejanske«. Semenke, Rdeča kapica, Sneguljica, Lev in miš. Vstopnice so na razpolago pri gledališki blagajni vsak dan od 10. do 12. ure. Rezervacije na telefon št. 22-011.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALISCE

MARIONETE

Levstikov (Sentjakobski) trg št. 2

Cetrtak, 7. novembra ob 17. uri: Cinybulk-Dežman: »Igracke na cestah«.

Sobota, 9. novembra ob 17. uri: Fran Milčinski: »Zvezdica Zaspanka«, ob 20:30: Fran Milčinski: »Zvezdica Zaspanka«. Za odrasle.

Nedelja, 10. novembra ob 11. uri: Cinybulk-Dežman: »Igracke na cestah«.

Ob 15. uri: F. Bevk: »Lenuh Polezu«.

Prodaja vstopnic za vse predstave vsak dan od srede dalje (razen nedelje) od 10. do 12. ure na upravi Resljeva cesta, 36, telefon 32-020 in po uri pred vsako predstavo pri gledališki blagajni.

ZAVOD »PRIMORSKE PRIREDITVE«

KOPER

IZ SPOREDA OB RIBISKEM PRAZNIKU

Sreda, 6. novembra ob 20. uri v Sindikalnem domu v Izoli: PROSLAVA OKTOBRSE REVOLUCIJE.

Petek, 8. novembra ob večernih urah od Pirana do Kopra

VRNITEV Z BOGATEGA LOVA

Večerno rajanje v koprskem pristanu, ob 20 v Sindikalnem domu v Izoli

ZABAVNI VEČER — IZOLANSKIM RIBICEM

Večer so pripravili člani Drame, Opere in baleta — Ljubljana: Rohaček, Korošec in Hafner. — Humoristi zabavnega ansambla Radia Ljubljana — Ježek in Špelca ter študentski plesni orkester Ljubljana

Sobota, 9. novembra ob 18 na terasi podjetja »Ribar« v Izoli (ob slabem vremenu v gledališču v Piranu).

ZBOR RIBICEV

ob 20 v dvorani Arrigoni

RIBISKI PLES

Igra zabavnih orkester izolanskih ribicev.

KINEMATOGRAFI PREDVAJAJO

KINO »KOMUNA«

AMERIŠKI BARVNI

CINEMASCOPE

FILM

»PIKNIK«

Brez tednika. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. V glavni vlogi William Holden in Kim Novak. Prodaja vstopnic od 9.30 do 11 ter od 14 dalje

KINO »UNION«: zaprto!

KINO »SLOGA«: sovj. film »Iljič Lenin«. Tednik. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. uri.

KINO »VIC«: ameriški barvni cinemascope film »Zlomljeno kopje«.

Predstave ob 15, 17, 19 in 21. uri. Brez tednika!

Prodaja vstopnic v obeh kinematografih od 9.30—11 in od 14. ure dalje.

KINO »SOCA«: zaprto!

MLADINSKI KINO LM Kotnikova 8: ameriški film »Kajfrov zaklad«.

Predstava samo ob 15. urah.

KINO »LITOSTROJ«: predstava odpade zaradi proslave oktobrske revolucije.

KINO »TRIGLAV«

Ameriški barvni film

»Pustolovščine Don Juana«

Tednik. V gl. vlogi Errol Flynn, Viveca Lindfors, Robert Douglas. Predstave ob 15, 18 in 20. uri. Prodaja vstopnic od 18. dalje.

KINO »SISKA«

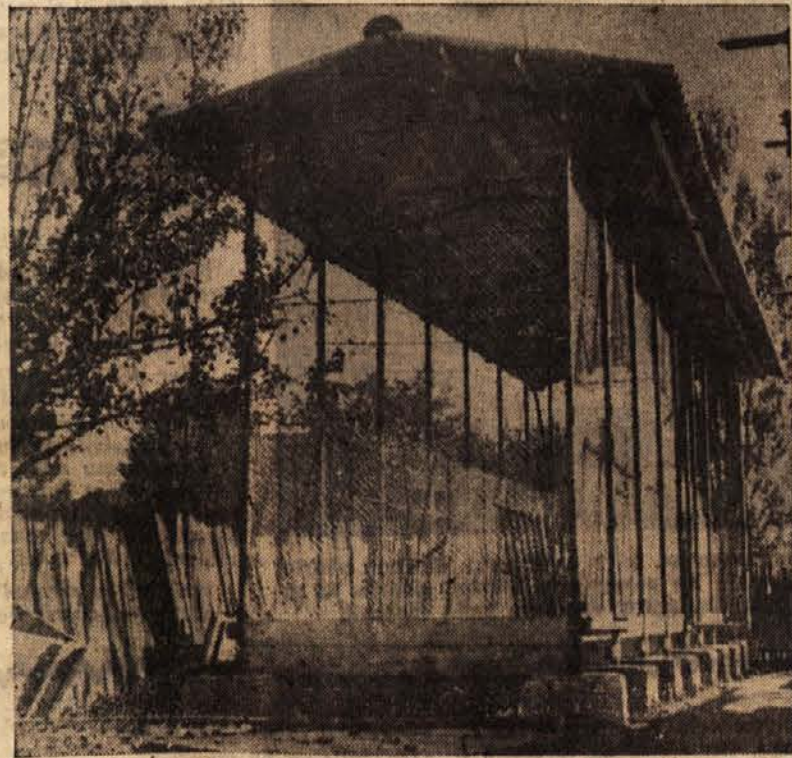
ruski barvni film

MATI

V glavni vlogi: Aleksej Batalov, Vera Mareckaja. Predstave ob 15, in 18. Prodaja vstopnic od 14. ure dalje. Zadnja predstava odpade zaradi proslave oktobrske revolucije.

KMETOVALCI

SHRAMBE ZA KORUZO

KAPACITETA 110.000 kg

KORUZE V STORŽIH

Montaža hitra in enostavna

— v štirih dneh

DOBAVA TAKOJŠNJA

INFORMACIJE

INDUSTRIJA TRAKTORA I MAŠINA
BEOGRAD — JUGOSLAVIJA

TOSIN BUNAR 268, TELEFON 37-651

Raznašalke (-ce)

za raznašanje »Ljudske pravice« v zgodnjih jutranjih urah in »Ljubljanskega dnevnika« v opoldanskih urah sprejme takoj uprava »Ljudske pravice«. Plača dobra. Zglasite se v ekspeditu na Poljanskem nasipu 2.

CARINARNICA V ZAGREBU

VODOVODNA 20a

bo na javni ustni dražbi 26. novembra 1957 ob 8. uri v prostorih Carinarnice Zagreb, Vodovodna 20a,

prodaja

tale rabljena motorna vozila po spodaj navedenih cenah

Rabljeni osebni avtomobili znamke:

»HANZA-BORGWARD«	230.000 din
»STEYER-50«	170.000 din
»MERCEDES« 220	600.000 din
»FORD« V 8	220.000 din
»BMW« — dirkalni	170.000 din
»BUICK-SUPER«	750.000 din
»OPEL«	60.000 din
»PONTIAC«	250.000 din
»LANCIA-AUGUSTA«	320.000 din
»SIMCA« — 9 — Aronda	350.000 din

Osebni avtomobil znamke »SIMCA« — 9 — Aronda je v Gospiču, garaža Tajništva za notranje zadeve, Gospič, kjer si ga lahko ogledate; ostala motorna vozila pa so na ogled 25. novembra 1957 pri Carinarnici Zagreb, Vodovodna 20a.

Pravico do sodelovanja pri licitaciji imajo državne ustanove, gospodarske, zadružne in družbene organizacije.

Pred začetkom licitacije morajo udeleženci predložiti pismeno pooblastilo in kavcijo 50.000 din v bariranem čeku.

IZ CARINARNICE ZAGREB

št. 10559/57

1187

Lajkino srce utripa

- Po določenem vzemem re-
- du krožimo okoli Zemlje.
- Instrumenti delujejo dobro,
- psica Lajka se odlično po-
- čuti. Normalno je in spi, di-
- ha in se sploh vede kakor
- vsak pes na zemlji, ki živi
- v omejenem prostoru. Po-
- šiljamo pozdrave zemlja-
- nom in seveda tudi pasji
- družini pri laboratoriju
- sovjetske znanstvene aka-
- demije.

Tako bi se nemara glasila brzjavka, če bi jo človek poslal z drugega umetnega satelita. Čeprav radiogram ni zapisal teh besed, so različni aparati posredovali na Zemljo podatke, po katerih bi lahko sestavili prejšnje besedilo.

V moskovskem planetariju se gneteje novinarji, ki bi radi najrazličnejše nove podatke. Pred okroglim globusom, okoli katerega kroži lesena kroglica, razlaga profesor slušateljem in gostom, kje je trenutno novo umetno vesmirske telo.

»Toda kaj bo s psom? Gotovo bo poginil,« se je vznemirjala neka tuja novinarka, ki se je prerinila do direktorja moskovskega planetarija. Direktor je nekaj razlagal tuji novinarki, ki je po vsem videzu članica Društva za zaščito živali. Polagoma se je pomirila.

»Najteže je s temi ljubitelji živali,« je kasneje povedal direktor Bazikin. »Vsi vprašujejo, kaj bo s psom, ali bo ostal živ in koliko časa bo v satelitu krožil okoli Zemlje. V Angliji so proglasili

Drugi umetni satelit je na jugu 1500, na severu pa 350 km nad zemeljsko površino

ponedeljek za dan žalosti samo zato, ker ta psiček kroži v satelitu po stratosferi. Vendar se razburjajo po nepotrebnem, zakaj v novem satelitu so posebne naprave, ki jih bomo sprožili po radijskih valovih, tako da se bo pes živ vrnil na Zemljo.

Lajka je eskimske pasme

Po poročilih moskovskega radia ima Lajka, prvi vesmírski potnik, dovolj hrane in vode za daljše časovno obdobje. Preden so Lajko poslali na pot v vesolje, je hodila v posebno šolo, za poskušajo pa je tudi šla letela v raketi. Lajka je eden izmed dvanajstih psov, ki jih dresirajo za vesmirske polete.

In še nekaj podatkov za posebno ljubitelje pasjega rodu: Lajka je majhna psica eskimske pasme in ima gosto svetlorjavo dlako.

Lajkino srce v satelitu pravilno bije, avtomatični aparati merijo njen krvni pritisk, dihanje in telesno temperaturo. Ko bo drugi umetni zemeljski satelit nekako 800 km nad zemeljsko površino, bodo po radiu sprožili mehanizem, ki bo psa vrgele iz satelita.

»Če bo šlo vse v redu,« pravi direktor moskovskega planetari-

ja, se bo pes zdrav vrnil na Zemljo. Kdaj bo to, še ne moremo povedati. Po vsem videzu pa pes ne bo dolgo ostal na krožnem potovanju okoli zemeljske krogle. Ze doslej nam je pasji organizem posredoval številne podatke, ki bodo koristili tudi človeku. Ze dobra dva dni kroži Lajka po stratosferi. Če to prenese pasji organizem, bo nemara ob določenih izboljšavah vzdržal isti napor tudi človeški organizem.

Kaže, da novi zemeljski satelit ne bo krožil okoli zemlje tako dolgo, kot so sprva menili, in sicer predvsem zato ne, ker nima oblike krogle kakor prvi satelit, marveč je zadnji del rakete, ki je dosegla fantastično višino 1600 km. Aparati v njem tehtajo nad pol tone; domnevajo, da bodo po izstrelitvi psa krožili aparati v satelitu še nekaj časa okoli Zemlje.

V sorazmerno kratkem obdobju bo težki satelit opravil svoje poslanstvo, nato pa bo zaradi trenja zgorel v vrhnjih zemeljskih plasteh. Direktor Bazikin je povedal, da se satelit giblje okoli Zemlje po posebni krivulji, in sicer tako, da je nad južnim tečajem skoraj 1500 km visoko, nad severnim pa se približa Zemlji na 350 km.

Drobne ZANIMIVOSTI

SINTETIČNA VLAKNA NISO NEVARNA

Volnena in bombažna industrija naj se ne boji umetnih vlaken, je dejal dr. Datymer, novi predavatelj za barvanje in predelavo tekstilnih vlaken na tehniški fakulteti neke avstralske univerze. Zlasti volna — je dejal ta strokovnjak — ima lastnosti, s katerimi se ne more ponasati nobeno umetno vlakno.

NAJMANJŠA VIOLINA

Neki madžarski železniški delavec je napravil najmanjšo violino, ki je dolga 4,8, široka pa 2,8 cm. Pozablja pa so objaviti, ali je na violino tudi mogoče igrati.

EDINI TUJI TAKSI

Vsem New Yorku vozi kot taksi en sam avto tuje znamke, in sicer temnostvi Mercedes. Neki ameriški list je predložil, naj bi si lastniki newyorških taksijev kupili majhne evropske avtomobile za prevoz tistih potnikov, ki se jim zelo muči, ker se ti avtomobili laže prebijajo skozi goste kolone drugih vozil.

80.000 NOVIH INŽENIRJEV

Po zaključnih izpitih za lansko šolsko leto so v SZ objavili rezultate, po katerih je pridobil višjo izobrazbo 265.000 slušateljev, med njimi 80.000 inženirjev raznih strok. Leta 1940 je bilo v SZ 812 tisoč univerzitetnih slušateljev, v minulem šolskem letu pa 1.970.000. V treh letih so odprli v raznih republikah 36 novih šol.

MILIJONI V USTIH

Arabski šek Zagir iz Jemena ima polno listino petrolejskih dolarjev, v ustih pa en sam zob. Pa ni šel k zobnemu zdravniku, marveč k nekemu pariškemu zlatarju, ki mu je vse umetne zobe okrasil s pravimi diamanti. Nenavadno umetno zobovje stane okoli 150 milijonov dolarjev.

Propeler je odletel

Letalo, ki je bilo s 50 potniki in devetčlansko posadko na poti iz Kjopenhavna v New York, je pristalo v Bostonu brez enega izmed štirih propelerjev. Izgubilo ga je nekje nad Atlantikom. Glavni pilot je dejal, da je propeler odletel, ko je bilo letalo še dobri dve uri oddaljeno od newyorškega pristanišča Idlewild.

Robot za zidavo

Sovijska časopisna agencija je poročala, da so njihovi strokovnjaki iznašli poseben stroj za zidavo stanovanjskih hiš. Tak stroj baje sezida iz opeke petnadstropno hišo v dveh mesecih. Če s tem strojem gradijo stanovanjsko poslopje iz velikih blokov in plošč, je dograditev mogoča v 18 dneh. Stroj upravlja tehnik v posebni kabini, gradbeni stroški pa se znižajo za 90 odstotkov. Novi robot avtomatično meče malto ter polaga opeko, delavci jo morajo le naravnati, ker stroj pri tem še ni dovolj natančen.

Svojevrsen poskus so napravili v neki ameriški osnovni šoli: učenci se vadijo uporabljati računski stroj in na njem preverjajo rezultate. Najprej s švinčnikom seštevajo, odštevajo, množijo in delijo, potem pa isto nalogo ponovijo na stroju. Vzgojitelji zatrjujejo, da si učenci po zaslugi teh strojev pridobijo potrebno znanje iz osnovnih računskih operacij celega pol šolskega leta prej kot šolarji, ki se učijo isto po starih metodah

PILOT je imel srečo

Ribiči so prestregli ameriškega letalca, ki je moral po preletu Atlantika pristati na morju

- Navadno žepno ogledalo je rešilo mladega ameriškega
- pilota Billyja Wyetta smrti v morskih valovih. Sredi te-
- ga meseca se je napotil iz Galvestona v Texas, da bi po-
- stavil nov rekord v dolžinskem poletu brez vmesnega
- pristanka. Hotel je preleteti Atlantski ocean, Britanijo
- in Francijo, nato pa bi pristal v Rimu. V letalske tan-
- ke si je našel dovolj bencina za 44-urni polet, računal pa
- je, da bo potovanje trajalo 36 do 40 ur.

Njegovo letalo »City of Galvestone« je vzletelo natanko ob pol dveh po našem času. Vse je šlo lepo po načrtu, tako da so bila pilotova prva radijska sporočila nadvse optimistična. Naslednjega dne ob pol desetih dopoldne so ga opazili nad Novo zemljo.

Pilot je spoznal zmoto šele takrat, ko se je nekako po polnoči znašel nad Anglijo namesto nad Italijo, kakor je bil menil. Potem je njegov oddajnik nenadoma utihnil. V zadnjem sporočilu je opisoval močan veter, ki ga je zadrževal pri poletu. Ljudje, ki so dežurali pri sprejemnikih, so nestrpno čakali nadaljnja poročila.

Navsezadnje sta radiotelegrafista na letališčih pri Brestu in Bordeauxu ob pol treh ponoči prestregla njegovo oddajo: »Ker mi je zmanjkalo goriva, bom moral pristati v Bordeauxu.«

In spet molk. Ob pol štirih letalo še vedno ni pristalo; vse trgovske in vojne ladje, ki so plule vzdolž tega dela francoske obale, so z radarskimi napravami skušale izslediti izgubljeno letalo.

Takrat je posegla vmes letalska družba, ki je Wyetta poslala na pot in mu tudi obljubila tisoč dolarjev, če bo potolkel dotedanji rekord. Poslala mu je sporočilo, naj leti vsaj do Marsella ali do Toulousea. Morda zaradi tega in

zavoljo obljubljenih nagrad je Wyatt sporočil okoli štirih zjutraj, da bo vendarle nadaljeval polet v Rim.

Od tega njegovega sporočila pa do enih popoldne ni bilo za njim ne duha ne sluha. Ze so ugibali, kakšna nesreča se mu je pripetila, medtem pa je letalo »City of Galvestone« mirno nadaljevalo pot. Odletelo je iz francoskega zračnega prostora in se blizu španskemu pristanišču v severozahodnem delu polotoka.

»Napovedoval se je vihar,« je kasneje mladi pilot pripovedoval novinarjem. »Na krilih se je nabiral led, počasi sem izgubljal višino. Izbire ni bilo več, moral sem pristati na morju. Spustil sem se kolikor se je dalo nizko, potem pa sem ugledal v bližini ribiško ladjo. Zares sem se je razveselil. Toda kako naj upostavim zvezo z njo? Od mojega letala so se odbili sončni žarki, ribiči so postali pozorni name. Z navadnim ogledalcem so prestregli sonce in žarke usmerili proti meni. Spustil sem se na morje.«

Letalo je lahko pristalo in ostalo na površini dovolj dolgo, da je pilot razbil steklo na kabini in zlezal iz nje. Prijel se je za krilo in izrnil od zadnjega dela letala. Ne da bi si sezul čevlje, je skočil v vodo in splaval proti ladji, ki se mu je naglo blizala.

NI ZA PSE

Francoski zdravnik Claude Bernard je nekoč obiskal prijatelja Bellarda, iznajditelja broma. Zalotil ga je, ko je srebalo konjaka.

»Mar pije alkohol?« se je začudil Bernard. »Ali veš, da to škoduje? Poglej! Imel sem dva enaka psa, enako sem ju hranil, le da sem enemu dodajal alkohola. Ko sem ju v interesu znanosti žrtvoval, sem ugotovil, da je alkoholizirani pes znatno slabše prebavljal. Kaj misliš o tem?«

»Mislim, da alkohol ni za pse,« je mirno odgovoril Bellard.

Vpričo stražarjev

je dal esesovski general Selewsky trup Hitlerjevemu feldmaršalu Göringu

Po pisanju neke zahodnonemške revije so našli človeka, ki je bivšemu nacističnemu feldmaršalu Göringu dal možnost, da se je izognil visilici, s tem da mu je oktobra 1946 vtihtapil cevko s clankalijem. Človek, ki je storil to reč, je bivši esesovski general Selewsky, ki je zdaj nameščenec neke nürnberške tovarne. Mož je povedal, da je izročil enemu glavnih Hitlerjevih pomočnikov ta trup vpričo ameriških stražarjev.

Generala Selewskega, ki je imel pri zadušitvi poljske vstaje v Varšavi vidno vlogo, so aretirali skupaj z drugimi vojnimi

zločinci, vendar je na nürnberškem procesu pričal proti Göringu, Jodlu, Keitlu in drugim. S trkanjem na steno je v zaporu ponudil po »tajnem kodeksu« grup mnogim, vendar so ga razen Göringa vsi odklonili.

V zapor je prinesel esesovski general Selewsky ta trup v milu. Popoldne pred dnevom, ko naj bi je Göringa obesili, se je general Selewsky s hitlerjevskim pozdravom poslovil od Göringa, potem pa mu je stisnil roko »za poslednje slovo«. Göringove dlani se je oprjel košček mila s trupom vpričo ameriških stražarjev, ki niso ničesar opazili.

do Joejeve hiše. Odsunil sem vrata in vzkliknil:

»Hana-Ogi, jaz...«

Toda nje ni bilo. Kacumi je sama pojoč pripravljala večerjo. Sedel sem na tla in začel opazovati kuhanje na peči na ogelje, ki jo Japonci uporabljajo že stoletja. Tu ni bilo odpiraveč za konzerve, niti zmznjene hrane. Slehera jed je bila skrbno pripravljena z rokami, Kacumi pa je opravljala ta prastari posel pojoč stare pesmi in zdelo se mi je, da je čedalje bolj ljubka, toda šele malo kasneje sem videl, kako je v resnici ljubka, ko je hrupno prišel Joe Kelly, tresoč se od besa. Vrgel je na tla nekakšen zavitek in vzkliknil:

»Ta pasji sin polkovniški!«

Ze prej sem slišal Joa zmerjati častnike. Poskusil sem ga pomiriti, toda tokrat je imel prav.

»Ta pankrt Crafford! Trpinč! me! Sleherni božji dan najde kaj, da me muči!«

Slučajno sem pogledal Kacumi, stoječo zraven ognjišča. Ni dvignila glave, vendar sem opazil, kako je vse njeno telo prevzela strahovita napetost. Gležnji v belih nogavičkah so ji drgetali in presodil sem, da se strašno boji za svojega moža.

Ze prej sem slišal o tem Craffordu, težkem človeku, ki je sovražil drugopolte ljudi.

Joe se je še nadalje pritoževal:

»Kdorkoli v mojem oddelku je oženjen z Japonko, doživlja pravi peklo ob tem pankrtu Craffordu.«

Kacumi, ki je doumela, da je ona vzrok Joevih preglavic, je prišla na sredino sobe, potlačila Joa, da se je usedel na blazino in mu sezula čevlje.

»Joe, po preprogi ne bi smel hoditi v čevljih,« mu je mirno rekla.

Zatem mu je prinesla čašo toplega riževega vina in ko ga je popil, ga je odvedla v drugo sobo, v kateri je bila japonska kopalnica in kmalu zatem sem slišal klopotanje, ko mu je njegova potrpežljiva žena polivala hrbet z mrzlo vodo. Nato sta se oba vrnila, Joe v temnomodrem kimonu, ki mu ga je sešila Kacumi.

»Polkovnik Crafford naj se pobere k vragu,« je rekel Joe. »Poglej, kaj sem dobil,« izvlekel je steklenico italijanskega vina in jo izročil Kacumi.

Na vsem lepem smo zaslišali mehko topotanje korakov po pešeni stezi in vsi smo obmolknili. Meni pa se je zdalo, da sta Joe in Kacumi prav tako vznemirjena kakor jaz. Edino njuni srca nista mogla tako močno biti. Papirnata vrata so zdrsnila vstran in na pragu se je pojavila Hana-Ogi v zlatozelenem kimonu, z lahkim nasmeškom na ustnicah, z očmi, sijajočimi po nočnem sprehodu in z lasmi, ki jih je veter malo razmršil. Spregovorila je, jaz pa sem jo objel in poljubil. Oba sva imela zaprte oči, toda ko je bilo objema konec — tokrat je tudi ona mene poljubila — si je položila hrbet dlani na čelo. Menim, da je pomislila, da se vse to utegne tragično zaključiti za dekle, ki se je posvetila Takarazuki in za možaka, ki se je posvetil ameriškemu vojaškemu življenju. Zatem je izpustila mojo roko ter si skrbno sezula copatke, sedla na rogoznic in začela mirno govoriti s Kacumi, ki je rekla Jou nekaj v japonsčini, potem pa so vsi trije nekaj mrmrali, ne vedoč, kako bi prevedli tisto, kar je Hana-Ogi povedala. Tedaj je iztegnila roko in me povabila, naj sedem na blazino zraven nje, Kacumi pa je naposled rekla:

»Ni več jezna na vas.«

Po večerji je Kacumi rekla:

»Joe, pojdiva na sprehod.«

Hana-Ogi ni nasprotovala, in kakor hitro so se tenka vrata zaprla za njima, sem jo objel.

Sedela sva na blazinah in nisva mogla ničesar reči drug drugemu. Dotaknil sem se s prstom njenega krasnega obraza, rekoč:

»Lepo,« toda ni me razumela. Zatem mi je rekla nekaj po japonsko, toda jaz sem samo skomignil z rameni. Zasmejala se je, me prijala za nogo in pokazala, kako moram sedeti po japonsko, ne da bi bil videti tog. Potem si je položila blazino za svojo glavo v svoje naročje in tako sva nadaljevala svoj neslišni pogovor na rogoznici.

Bilo nama je jasno, da se bova še videvala, da pa bo, kadar bo šla čez Biči-baši, gledala naravnost predse. Prav tako je bilo jasno, da je privolila, da bova postala ljubimca, toda ne že to, prvo noč. Vedel sem, da bova sčasoma ne-nehno odlagala odgovor na razna vprašanja, vse dotlej, dokler se ne bo pojavila kaka vnanja sila; denimo Takarazuka ali general Webster in izrekla odločni sklep o napa. Toda v tem, ko me je gledala od zgoraj s svojim mirnim pogledom in medtem ko so njene prečudovite roke ljubkemale moj obraz in ko je naposled svoje tanke noge iztegnila zraven mojih na rogoznici, je bil izrečen nem odgovor vsaj na eno vprašanje. Prej sem često vpraševal, kako se more Amerikanec, ki spoštuje samega sebe, vznemiriti zavoljo Japonke. Zdej sem vedel, da je to mogoče.

Ko je napočil trenutek slovesa, Hana-Ogi ni hotela oditi z mano na ulico. In tako je sama odpotovala z vlakom v Takarazuko.

JAMES A. MICHENER

Sajonara

30

ROMAN

Bil sem presenečen, ko se je Fumiko-san sklonila čez mizo, me poljubila in rekla:

»Amerikanci so tako dobri. Ko se bo Hana-Ogi-san nocoj vrnila domov in rekla: »Amerikanci niso dobri,« ji kom rekla, da so.«

Toda vzlic temu, da sem spoštoval dano besedo in nisem prišel na most, to ni nič pomagalo, ker je za naslednje jutro prišel v letalsko bazo v Itami Joe Kelly in ves vesel rekel:

»Ace, drevi je spet večerja.«

Moj pogled je očito izdal mojo radost, zakaj zasmejal se je in rekel:

»Ja, pozno sinoči je prišla Hana-Ogi v Osako in govorila s Kacumi cele tri ure.«

»Kaj je rekla?«

»Kako bi mogel to vedeti?« Pri tem je izustil cel kup nerazumljivih japonskih besed.

Rad bi videl, da bi me v bodoče, kdaj pa kdaj vedno prevzel tisti nemir, ki me je navdal tisto noč. Obril sem se v Itami, si očistil čevlje in krenil v Osako. Malone iz uma sem se usedel v majhen japonski taksi. Sofer je bil na moč uslužen, rekoč, da ve, kam želim iti, toda odpeljal me je na grič in tako sem ves obupan poiskal nekega dečka, da naju je odvedel do glavne postaje, od koder sem nadaljeval pot peš